

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Szubotica, PÉNTEK 1925 november 6.

297. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Kalandos tervek

Egyik budapesti napilap csütörtöki száma arról a beogradi értesülésről ad hírt, hogy az SHS. királyság szorosabb baráti szerződést kíván kötni Magyarországgal. A baráti szerződés célja az volna, hogy az SHS. királyság mint a Balkán vezető állama a jövőben nyugodtabban teljesítse hivatását a Balkánon, azt kívánja tehát Magyarországtól, hogy az ottani irredenta propaganda teljes megfékezésével garantálja a békés szomszédi érintkezést, biztosítson kedvezményeket a Csehszlovákia felé irányuló jugoszláv kereskedelem számára, viszont hajlandó a jugoszláviai magyar kisebbségek helyzetében lényeges könnyítéseket tenni s a magyar ipar s kereskedelem számára kedvezményeket biztosítani.

Más. Egyik vajdasági városban tekihtélyes és előkelő szerbek terjesztik a hírt, hogy Magyarországon komoly mozgalom indult arra nézve, hogy Magyarország lépjen az SHS. királysággal perszonál unióba, Alexander király öfelsége koronáztassa meg magát magyar királlyá. A terv és a mozgalom komolyságának dokumentálásával arra hivatkoznak, hogy *Ballagi*, egy tudós magyar akadémikus, most készült el történelmi tanulmányával, amelyben azt akarja igazolni, hogy *pravoszláv vallásu uralkodó lehet magyar király*.

Ezeket a terveket és híreket nem azért nevezzük kalandosoknak, mintha nem tudnók, hogy valósultak meg már ennél nagyobb lehetetlenségek is. A tervek ma még kalandosak, mert *Beogradban senki sem foglalkozik velük*. Aki tud és aki hallott is ilyesmiről, mosolyogva tér napirendre minden ilyenfajta híresztelés felett.

Az első tervet, ha ugyan felmerült ilyen, komolyabbnak és időszerűbbnek kell tartanunk, olyannak, amely méltó arra, hogy egy kissé medítaljunk felette.

A jugoszláviai magyarság nem a maga külön, kisebbségi érdekeinek szempontjából érdeklődik a jugoszláv-magyar baráti szerződés eszméje iránt. Az a magyarság, amely itt él s amely tudja ugyan, hogy sorsára és helyzetére nem egészen közömbös, hogy milyen viszony van a két ország között, sorsának jobbá tételét első sorban az uralkodó nemzetek belátásától, a mostani bizalmatlanság megszűnésétől reméli, nem külállamokkal kötött szerződések betűitől.

Ma Szerbia és a szerbség bizalmatlan a Vajdasággal szemben s kétszeresen bizalmatlan a vajdasági magyarsággal szemben.

Nekünk tehát le kell szögeznünk, hogy *nincs semmi várni-valónk Magyarországtól*, az egyetlen, amit várunk, hogy éretlen akciók és éretlen kijelentések ne zavarják a bizalom légkörének kialakulását. Ha Jugoszlávia és Magyarország között létrejön az a szomszédi és baráti viszony, amelyre predesztinál a történelmi múlt, a földrajzi fekvés, a gazdasági élet, a néplelek rokon volta, az talán egy lépést jelent arra nézve, hogy Beograd és Szerbia ne higgyen azoknak a vádaknak, amelyeket a jugoszláviai magyarok államhűsége és loyaltása ellen olyan buzgón hangoztatnak azok, akik szívesen gyujtanak fel az ország békéjét és nyugal-mát, hogy a tűz mellett a maguk kis pecsenyéjét megsüthessék.

Talán túlzott idealizmus ez, de mi mégis az okosságtól, a belátástól, a gondolatnak a szenvedély feletti diadalától várjuk azt, hogy megszűnjék az a bizalmatlanság, amely minden oldalon megvan a Vajdasággal szemben. És sokat várunk a vajdasági szla-

voktól is, akikkel együtt élünk s együtt élünk s akiknek ismerniök kell bennünket s tudniok kell, hogy gonosz szándék, ártó akarat mindig távol állt a magyarságtól. Annak megalázó következményeit, hogy Beogradban ma szlovénnek, horvátnak, töröknek sokkal nagyobb a becsülete, mint a vajdaságinak: a vajdasági szlávok is érzik. Csak a józan belátástól lehet változást remélni s a józan belátáshoz az egyetlen ut az igazság útja. Az igazság pedig az, hogy a vajdasági magyarság becsületes polgára a hazának s méltó arra, hogy a közös anya: a haza szeretetét is éreztesse vele szemben, ne csak sújtó erejét.

A vajdasági szlávokra vár az uttörő feladat, hogy a felvilágosítás munkáját elvégezzék.

Baráti szerződés — Magyarországgal...

Ezt helyesnek s jónak látjuk. De mi sokkal előbbreválónak tartjuk, hogy a szlávok és a jugoszláviai magyarság lépjen testvéri, baráti frigyre.

Összeült a nemzetgyűlés

A rokkanttörvény részletes vitája — Radics néhány napon belül belép a kormányba

Beogradból jelentik: A parlament csütörtök délelőtti újból megkezdte munkáját. Tíz órakor nyitotta meg az ülést *Trifkovic* Marko elnök, aki betegségéből felgyógyulva, ez alkalommal elnökölt először az új ülészakban. Napirend előtti felszólalásában köszönetet mondott a bizalomért, a mellyel elnökké választották. A képviselők, különösen a radikálisok, melegen ünnepelték a felgyógyult házelnököt.

Vuics Demeter földművespárti intézett ezután kérdést a házelnökhöz, hogy a belügyminiszter miért hagyja válasz nélkül már régebben hozzá intézett interpellációját. *Trifkovic* Marko válaszában kijelentette, hogy betegsége miatt nem volt alkalma megsürgetni az interpellációkra adandó válaszokat a belügyminiszternél, aki jelenleg szintén beteg és így nem adhat érdemleges választ, megnyugtathatja azonban a képviselőket, hogy mindent megtesz az interpellációk pontos elintézése érdekében. *Vuics* Demeter kijelentette, hogy nincs meglegedve a válasszal. Rámutatott arra, hogy a belügyminisztertől eddig egyetlen interpellációjára sem kapott választ és azzal vádolta meg a belügyminiszterium közegeit, hogy a törvények előírásait és a rendelkezéseket nem tartják be.

Áttértek ezután a napirendre, amelyen a rokkanttörvény részle-

tes tárgyalása szerepelt. *Zsebol* szlovén néppárti felszólalásában hangsúlyozta, hogy a rokkantakat nem segély illeti, hanem a róluk való gondoskodás nemzeti kötelesség és kifogásolta, hogy a kormány nem azzal a szeretettel intézte el ezt a kérdést, amint a rokkantak megérdemelnék.

Agatonovic demokrata hangoztatta a rokkantkérdés fontosságát és keveselte azokat a segélyeket, amelyeket a javaslat megállapít. Annak a reményének adott kifejezést, hogy a részletes vita során sikerül a kormányt jobb belátásra bírni és a rokkantak illetményeit emelni.

Simonovic szociálpolitikai miniszter kijelentette, hogy a kormány nem zárkózik el a módosítások elől és ismételten kérte a javaslat elfogadását.

Szubotics alelnök, aki időközben átvette az elnöklést, elrendelte a szavazást a javaslat első fejezete fölött, amit a parlament nagy többséggel elfogadott. Az elnök ezután berekesztette az ülést. A legközelebbi ülés pénteken lesz.

Radics Pavle a királynál

Radics Pavle agrárreformminiszter csütörtök délelőtti kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatás háromnegyed óra hosszat tartott. Hír szerint *Radics* Pavle a tárcájába vágó kérdésekről és a legközelebb benyújtandó

törvényjavaslatokról referált a királynak.

Pasics miniszterelnök sürgeti az új parlament építésének befejezését

Pasics miniszterelnök csütörtök délelőtti *Uzunovic* építésügyi-, *Stojadinovic* pénzügyminiszter és *Trifkovic* Marko házelnök kíséretében megjelent az új parlament építkezésénél és ott megtekintette az épülőfélben levő termeket. A miniszterelnök hosszasan elbeszélgetett az építésnél dolgozó mérnökökkel és munkásokkal, a kiknél élénken érdeklődött, hogy mikorra várható az építkezés befejezése. *Pasics* miniszterelnök egyben megsürgette az új parlament építésének befejezését. Az építkezésnél összegyűlt tömeg lelkesen ünnepelte a miniszterelnököt.

Krajacs és Nincsic tanácskozása

Krajacs Iván dr. kereskedelmi miniszter csütörtökön felkereste *Nincsic* külügyminisztert, akivel az albán és a csehszlovák kereskedelmi szerződések előkészítéséről tanácskozott.

Radics kormánybalépése

Illetékes helyről származó értesülés szerint *Radics* István miniszteri kinevezése néhány napon belül föltétlenül megtörténik. A horvát parasztpárt vezérének kormánybalépése befejezett ténynek tekinthető és csak arra nézve nincs még döntés, hogy *Radics*, mint tárcanélküli vagy pedig mint reszortminiszter legyen-e tagja a kabinetnek.

A Narodna Odbrana küldöttsége a királynál

A Narodna Odbrana beogradi bizottsága *Mrcailovic* elnök vezetésével csütörtök délben kihallgatáson jelent meg *Alekszandar* királynál és öfelsége engedélyt kérte ahhoz, hogy a Narodna Odbrana december 1-én tartandó zászlószentelési ünnepélyén Péter trónörökös tölthesse be a zászlókeresztapai tisztséget. Öfelsége az engedélyt megadta.

A parlament elnöksége a királynál

A parlament elnöksége *Trifkovic* házelnök vezetésével csütörtökön délután tisztelgő audiencián jelent meg a királynál. Az audiencián öfelsége a parlament munkája, a parlament építése és az iskolakérdés iránt érdeklődött. *Trifkovic* házelnök a parlament építésére vonatkozólag kijelentette, hogy az új épület három éven belül elkészül.

A radikális klub ülése

A radikális klub csütörtöki ülésén élénk vita fejlődött ki egyes kérdésekben. A vitában főként a földműves-képviselők vettek részt.

akik szótartották, hogy a tisztviselő-redukciót a kormány nem hajtja elég erélyesen végre. A felszólalók azt kívánták, hogy a miniszterek több figyelmet tanúsítsanak a képviselők — és így közvetve a választók — kéréseivel szemben, különösen a tisztviselői kinevezések alkalmával. Szóba került a drágaság kérdése is, különösen a kenyér- és húsarak, valamint a jövedéki cikkek, így a só drágaságának leszorítását követelték.

A felszólalásokra Gyurics Marko igazságügyminiszter válaszolt, aki örvendetesnek mondta, hogy a képviselők nyíltan szótartanak ezeket a kérdéseket, de szerinte mindamellett helyesebb lenne, ha a klub elnökéhez vagy pedig egyenesen a kormány tagjaihoz fordulnának kívánságaikkal. A hibák kiküszöbölésének ez a módja sokkal célravezetőbb, mint a klubüléseken való felszólalások.

Sikkasztás vádjá miatt letartóztattak egy baranyai jegyzőt

Folyik a tisztogató munka Baranyában

Szomborbói jelentik: Abaranyai közállapotok orvoslása úgy látszik mintha mostanában komolyabb lendületet venne. Főszolgabíró és szolgabírák elbocsátása, kiskirályok hatalmának letörése után a baranyai nép most már reménykedni kezd, hogy valaha az országnak ebben az eddig legmostohabban kezelt részében is rend lesz.

Most az egyik baranyai jegyző súlyos bűneit torolta meg felettes hatósága.

Szigetia Mladen beljei jegyző ellen napokkal ezelőtt feljelentések érkeztek az alispáni hivatalhoz, amelyben a panaszosok előadták, hogy érzékenyen megkárosították őket annak az összegnek a kisztatásánál, a melyet a jégkárosultak számára utaltak ki. Az ügy megvizsgálása végett Medakovic Gruja vármegyei főjegyző szállt ki a helyszínére és

megállapította, hogy a jégkárosultak pénzéből huszezer dinár tűnt el Szigetia jegyző kezén.

Szigetia Mladent letartóztatták és beszállították a szombori állami ügyészség fogházába.

Négy évi fegyházra ítélték a topolai csendőrgyilkost

Heves felindulásban elkövetett szándékos emberölésben mondotta ki bűnösnek a bíróság

A szuboticali törvényszék Pavlovics-tanácsa csütörtökön foglalkozott Tatalovics Nikola zobnicali telepes ügyével, aki október 9-ikén revolverrel agyonlőtte Bácsstopolán Malenics Tómo csendőrt. Tatalovics a tett elkövetése után jelentkezett a zsedniki csendőrségen, ahol letartóztatták és beszállították a szuboticali ügyészség fogházába. A csütörtöki tárgyalást Pavlovics István törvényszéki elnök vezette, a közvédat Gjeneró Márkó dr. államügyész képviselte, a védelmet pedig Dimitrijevic Drágó dr. ügyvéd látta el. A terem zsúfolva volt hallgatósággal, főleg a környékbeli telepések jöttek el nagy számban.

Haragosok, ha találkozunk

Fegyveres börtönör vezeti be a vádlottat, aki ellen az ügyészség szándékos emberölés vádját emelte. Az elnök kérdésére a vádlott kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek, majd részletesen elmondja a véres esemény előzményeit és lefolyását. A kritikus napon kocsival kukoricát szállított Topolára és amikor dolgát elvégezte, betért Dronyák Jován korcsmájába. Itt már nagyobb társaságot talált és a társaságban ott volt régi haragosa, Kossovac Bude is. Csakhamar szót váltás támadt köztük, majd Kossovac Bude előbb ököllel, azután boxerrel az arcába ütött a vádlottnak. A verekedés színhelyén jelen volt Malenics Tómo csendőr is. A vádlott, amikor Kossovac megütötte, fölállt és egyik kezében egy üveg sört, a másik kezében a zsebéből előhúzott revolvert tartva, a következőket mondotta:

— Akinek nem kedves az élete, az jöjjön utánam. Aki élni akar, az maradjon bent.

Alig ért ki az uccára, amikor Kossovac utána ment. Kossovac után pedig

A tisztogató munka további során állásától elbocsátották Vraton Bol-dizsár suzai jegyzőt s pénzbírsággal sújtottak egy segédjegyzőt. A vizsgálat Baranya többi községében folyamatban van.

többen a bentlevők közül, közöttük a csendőr. Kossovac itt — amint a vádlott védekezésében előadja — késsel ment neki és kétszer feléje szurt, de nem sebesítette meg, hanem csak felsőkabátjának oldalát hasította fel. A kabátból ekkor kiesett a revolver, amit a vádlott fölemelt a földről. Dulakodás keletkezett az emberek között, a csendőr közbelépett és széjjel választotta a verekedőket. Kossovacot megragadta és egy kocsit alá dobta, amely pár lépésnyire a korcsma előtt állott. Közben a vádlott a kezében tartott revolvert a csendőr felé irányozva, lassan hátrálni kezdett. A csendőr, aki ekkor már szintén elővette revolverét, rákiáltott a vádlottra:

— Állj!

A vádlott azt mondja, hogy Kossovac is feléje tartott. Hogy a csendőrt és Kossovacot visszavonulásra bírja, revolverével egyszer a levegőbe lőtt. A lövés után a csendőr felszólította, hogy a törvény nevében adja át fegyverét, amit ő nem tett meg, hanem tovább hátrált, miközben a kezében tartott revolvert folyton a csendőrré fogta. A csendőrnek is revolver volt a kezében. Mind-ez nyílt utcán, délutáni egy óra tájban történt. Mintegy ötven lépésre jutottak a hátráló vádlott és az öt köve csendőr, amikor a vádlott ujból egy lövést tett, ezúttal a föld felé irányozva a fegyver csövét. Ezt a lövést is riasztás céljából adta le. A lövés után tovább hátrált. A csendőr közben többször érzékeny felszólította, hogy adja át fegyverét. Körülbelül száz lépésnyire a Dronyák-féle korcsmától harmadszor dördült el a fegyver a vádlott kezében. A harmadik lövésnél a golyó a csendőr arcába furódott, a jobb szem alatt és a

nyakon jött ki, átütve a főtűberet és rögtön halált okozott. A harmadik lövés után a vádlott sietve távozott előbb a tanyájára, onnan Zsednikre ment és jelentkezett a csendőrségen.

A tanúk

A vádlott után nagyszámu tanút hallgatott ki a bíróság. Felvonultak a bíróság előtt mindazok, akik a csendőrhallállal végződő korcsmai összejövetelen résztvettek.

A tanúk lényegileg egyformán adják elő a történetet. Dronyák Jován, akinek a vendéglőjében a társaság együtt volt, határozottan kijelenti — ellentétben más tanukkal — hogy a csendőr nem volt ittas és minden igyekezetével azon volt, hogy a vádlottat lefegyverezze. Kossovac Bude azt mondja, hogy ő nem emlékszik a történetekre, mert ittas volt és csak másnap tudta meg, hogy mi történt.

A tanúk kihallgatása után Perazsics Bozsidar dr. törvényszéki orvos terjeszti elő az orvosi szakvéleményt a megölt csendőr sérüléseiről.

A perbeszédék

Gjeneró Márkó dr. államügyész a fő-tárgyaláson elhangzott tanuvallomásokból bizonyítva látja a vádat és kéri a bíróságot, hogy a vádlottat szándékos emberölés büntetében mondja ki bűnösnek.

Dimitrijevic Drágó dr. védő kifejti, hogy a vádlott önvédelemből cselekedett, bár megengedi, hogy félelemből és ijedségből átlépte a jogos önvédelem határát. Kéri a bíróságot, hogy ítéletében mondja ki a jogos önvédelmet. Az esetben, ha a bíróság ezt nem mondaná ki, mondja ki azt, hogy a vádlott félelemből túllépte az önvédelem határát és ha ezt sem mondaná ki, állapítsa meg, hogy a vádlott a sértett kihívó és jogtalan viselkedése folytán előállt heves felindulásban követte el az emberölést.

Az ítélet

A bíróság ezután meghozta ítéletét, mely szerint vádlottat heves felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetében mondotta ki bűnösnek és ezért négy évi fegyházra ítélt. Egyben kimondotta a bíróság, hogy a vádlott az ítélet jogerőre emelkedéséig vizsgálati fogságban marad. Az ügyész súlyosbításért, a védő felmentésért felebbezett.

Fenn és lenn

Irta: Szini Gyula

Egy este, amikor a tikkasztó nyár megsárgult faleveleket és törtszárnyu molyokat, pillangókat pergetett kávéházi asztalomra, a meleg szél furcsa, vézna alakot sodort a melletttem levő székre.

Ezzel az emberrel mindig véletlenül találkoztam. Örökösén tele volt panaszszal. Átkozta az életet és mégis élt, ha gyászosan és bémultan is.

Egy ember volt a milliók közül, akik a nyomoruság ezerféle változatán esnek keresztül, mintha a földön csak ezt a változatosságot ismernék. Egyetlen furcsasága volt, amiben különbözött minden más embertől: rohamosan tudott meghízni és ép oly rohamosan tudott lefogyni.

Láttam már olyan kövérnek, mint a hordó és néhány hónap múlva alig ismertem rá: zörgött minden csontja és a ruhái, amelyekben megsoványodott, valóságos látyogtak rajta. Már a következő alkalommal, amikor találkoztam vele, ismét olyan kövér volt, mintha lizókúrát tartott volna.

Valóságos látszótt vele az élet. Hol felfújta, hol lepasszította, mint a játszó gyermek a fuvó hólyagot. Apály és dagály volt az élete, de a tenger nagyszerű viharai nélkül. Olyan volt, mint a hold, hol meggyógyott, hol megfőtt. Egyszer vittam el is vele, hogy milyen ügyetlenül ember, mert felvált-

va megismeri a soványság és kövérség előnyeit.

De ő szomorúan lehorgasztotta fejét: — Uram, én vagyok a világ legszerencsétlenebb embere. Sohase tudom például, milyen ruhát csináltassak, mert nem tudom, a következő héten nem fogok-e megint hízni. Épp ilyen bajom van az étkezéssel is. Amikor sovány vagyok, kitűnő étvágyam van, mindent lenyelek, mint a strucc és nem győzök elég kenyeret keresni. Viszont amikor meghízom, a legjobb falat is nehezen csuszik le torkomra. A keresetemmel pedig fordított arányban vagyok. Ha lesoványodom és étvágyam van, nem keresek semmit. Ha kövér vagyok és nincs étvágyam, akkor mindig van egy kis pénzem, ha máshol nem, abból, hogy keveset költök enniivalóra. Még sohase volt úgy, hogy a jó keresetem összeesett volna jó étvágyammal, vagy fordítva: az étvágytalanságom a gyöngé keresettel. Az én természetem egy milliódosnak is sokba kerülne.

— Menjén orvoshoz, — tanácsoltam neki.

— Az orvosok — felelte — nem tudnak mit csinálni velem. Különbösen is makkegészségű ember vagyok, nincs kutyabajom se. Nem vagyok én beteg ember, csak a természetem furcsa.

Az apály-dagály embere a következő széllel már tovább repült asztalomtól.

Csak ősz felé találkoztam vele újra. Meghízott, jó módu ruha feszült rajta és vastag óralanca volt. Utáni kövölt

pedig vastag, hatalmas, illatos és drága szivar füstölgött.

— Mi történt magával? — kérdeztem tőle.

Jókedvű, széles mosollyal felelte:

— Egyszer csak eljött az én időm is! Mindenkinek eljön az ideje. Csak várni kell, nem szabad kétségbe esni és akkor egyszerre csak az emberre rámosolyog a szerencse.

— De hát micsoda szerencse érte? — kérdeztem.

— A szerencsém lett az, ami eddig az átkom volt — felelte. — Nem vette észre, hogy minden szerencsétlenségben egyszersmind benne van valami a szerencséből is? Mint ahogy minden boldogság fenekén ott van az ürömcsepp, a boldogtalanság is?

— Uram — magyarázta — én megfogadtam tanácsát és végre elmentem orvoshoz, hogy vizsgáljon meg. Megvallom, nagy félelemmel indultam el a doktorhoz, mert hátha valami halálos betegséget fedez fel bennem! Az orvos megvizsgált és fejét csóválta. Kijelentette, hogy csodálatosan meg tudnak szaporodni és ez egyike a legtrikább természeti tüneteményeknek. Megköszöntem a szép felvilágosítást, de hozzátettem: »Tanár ur, ebből nem tudok megőlni!« De a tanár ezt felelte: »Mindenesetre cikket írok önről orvosi szaklapokba és ön ezt dícsereve mutogathatja unokáinak, mert olyan ember, mint ön, kevés van a világon.«

Önértéken nagyot fujt a hólyagember szivarja füstjéből és folytatta:

— A tanár ur cikke megjelent az egyik orvosi folyóiratban. Nemsokára rá az egyik szanatóriumból izgatottan kerestek engem. Alig tudtak rám akadni a Népszállóban, ahová nyomorom miatt menekültem. Nagy diadallal vittek a szanatóriumba. Az igazgató-főorvos megtapogatott és szót: »barátom, maga épp a legjobb bőrben van. Csontig aszott. Holnap maga beáll a szanatóriumba betegnek és egyéb dolga nem lesz, mint hogy meghízzék«. Azóta — fejezte be elbeszélését a hólyagember — reklámbeteg vagyok a szanatóriumban.

— De mi lesz magával, — kérdeztem — ha mire le fog fogyni?

— Ezért imádkozom most, — felelte — mert már kezdenek rámmenni a szanatóriumban. Nagyon sokat eszem és sokba kerülök. De amint lefogok, más szanatóriumba megyek reklámbetegnek és újra előlről kezdek a hízást. Reményt és bizalmat öntök majd a szegény betegekbe. Ez fokozza majd a szanatórium jövedelmét, használ a betegeknek és mellékesen nekem is. Higyte meg, neves hivatást töltök én be.

Es a hólyagember hozzátette: — Az élet a véletlenségek láncszeméből áll. Csak ki kell várni a szerencsés láncszemet. A hízásom csak látszat és illúzió. Az élet sem más, mint látszat, csak ki kell tudni használni ezt a látszatot.

KISEBBSÉGI ÉLET

Komárom közgyűlésén szenvedélyes vitát provokált a város vezetőségének az a bejelentése, hogy az adminisztráció csak államnyelven benyújtott kérvényeket és panaszokat intéz el. *Graberek* kommunista városatyja elesem támada a város vezetőségét és azt indítványozta, hogy a városbíró ne fogadjon el olyan határozatokat, amelyek nincsenek kisebbségi nyelven is megszerkesztve. Jávör Jenő főjegyző felszólításában az indítvány elutasítása mellett érvelt, hangsúlyozván, hogy a két nyelvű iratok csak anarchiát idéznének elő a közigazgatásban. A közgyűlés kisebbségi tagjai szenvedélyesen kifakadtak:

— Törvény van rá, ön nem változtathat rajta!

A nagy vitában a főjegyző kijelentette hogy a törvény csak azt mondja, hogy az államnyelv egy, de ahol a törvényes feltételek megvannak, ott a kisebbségi nyelvet is használhatja a közigazgatás, természetesen, ha ezt jó-nak látja.

— Nem igaz, imperative előírja a használat, — kiáltották a kisebbségi városatyák — mi anyanyelvünket védjük!

A közgyűlés végül is elhatározta, hogy a nyelvkérdésben felír a belügyminiszterhez és tőle kér utasítást a törvény magyarázatára.

*

Az interparlamentáris unió washingtoni konferenciájáról hazatérő Kienböck Viktor osztrák képviselő nyilatkozott az unió legújabb határozatairól. »A kisebbségi kérdésben — mondotta — a konferencia paritásos bizottság létesítését javasolja. Ez a paritásos bizottság, mely felerészben a kormány képviselőiből, felerészben a kisebbségek delegátusaiból alakulna, intézné az összes kisebbségi vonatkozású ügyeket. A kisebbségi sérelmek ügyében való biráskodással viszont a hágai állandó nemzetközi törvényszéket kell megbízni.«

*

A román patriarcha Miron Cristea most iktatták be fényes külsőségek közt Bukarestben. A beiktatáson résztvettek az erdélyi keresztény egyházak képviselőiben Majláth Gusztáv katolikus püspök, Nagy Károly református püspök és Boros György unitárius püspökkel. Az ünnepségekről hazatérő Boros Györgygyel beszélgetést folytatott egy magyar újságíró, akinek a következő érdekes részleteket mondotta el a beiktatásról:

— A királyi család, továbbá Miron Cristea patriarcha és mindenki, aki az ünnepségnek részese volt, a legnagyobb figyelmességet tanúsította irántunk. A magyar kisebbségi egyházak egy csoportba tömörültek, aminek részben az volt az oka, hogy a mi szerény külső megjelenésünk élesen elütött a keleti egyház ragyogó pompájának külső megnyilvánulásától. Soha olyan ragyogó drágakövektől és aranytól gazdag ornatu-sokat, egyházi öltönyöket nem láttam. Bár Majláth Gusztáv püspök teljes egyházi díszben vett részt a templomi szertartáson, mégis a keleti egyház papi fényessége mellett szerényen hatott. A tündöklő környezet készített minket arra, hogy különválva ünnepeljük Románia legnagyobb keleti főpapiját. Hogy milyen nagy egyházi hatalom összpontosul a keleti hierarchiánál a patriarchatusban, arranézve jellemző, hogy a beiktatásnál, mikor Miron Cristea a királyi pár felé közeledett, a király felállt trónjáról, elébe ment a patriarchának és kezét csókolta neki.

— Volt alkalma püspök urnak a patriarchával beszélgetést folytatni? — kérdezte az újságíró.

— Hogyne, sőt határozottan éreztük azt, hogy a patriarcha ellensúlyozni

igyekezett a felénk tornyosodó uralkodó érzést és utánozhatóan finom tapintattal kereste fel csoportunkat és szívvel-kezdéssel magyarul üdvözölte *tiszta kieljesztésű magyar nyelven a magyar kisebbség képviselőit*. Engemet mint régi ismerőst köszöntött. Másfélvvel ez-

előtt ugyanis az első felekezeti értekezleten, amelyet Carnegie felhívására tartottunk meg a világbéke alapján Bukarestben, Miron patriarcha is részt vett. Erdélyről beszélgettünk, Erdélyről, ahol a patriarcha egész ifjúságát lelte és nevelésének alapjait megszerezte.

A francia jobboldal kizárja azokat akik Painlevé mellett szavaztak

Millerand megfosztotta Le Troqueur volt minisztert a Hazafias Liga elnöki tanácsában viselt tisztségétől

Párisból jelentik: A belpolitikai helyzet kezd tisztulni. Az ellenzék legjelentékenyebb csoportja a köztársasági demokratikus unió, amely száznegy tagot számlál, csütörtökön ülésre jött össze. Először is kimondták, hogy

árulók azok, akik az ellenzéki táborból Painlevé mellett szavaztak és nem tartoznak többé a köztársasági demokrata unióhoz,

hanem a köztársasági demokrata baloldalon van a helyük. Az unió felszólítja az ellenzék valamennyi frakcióját, hogy egységes frontot alkosson Painlevé ellen.

Le Troqueur volt minisztert, mint az árulók vezetőjét, Millerand erősen megróttá, majd levelet írt neki, hogy megfosztja őt a vezetése alatt álló hazafias liga elnöki tanácsában viselt tisztségétől és Berard képviselőt jelöli ki helyére.

Azt írja levelében Millerand, hogy *Le Troqueur* szavazatával hozzájárult ahhoz, hogy a mostani ferdeparlamentari helyzet élettartama meghosszabbodjék és ezzel lehetetlenné tette önmagát a hazafias ligában.

Az ellenzék erősen reménykedik, hogy hamarosan sikerülni fog az új Painlevé-kormányt megbuktatni. Már pénteken lesz az első koncentrikus támadás a kamarában.

Painlevé esetleg a bizalmi kérdés felvetésével a szíriai interpellációk elhalasztását fogja kívánni s akkor nyomban ke-

nyértörésre kerülhet a dolog.

A *Figaro* úgy vélekedik, hogy Painlevé csak akkor tarthatja magát, ha sikerül egyrészt a szocialisták közé, másrészt a kartel szomszédos pártjai közé az ellenzéken éket vernie, ezzel szemben a baloldali kartel sajtója hivatkozik arra, hogy *Painlevé az első döntő szavazáson tisztán baloldali többséget kapott*. Ez a baloldali többség — írja az *Ére Nouvelle* — **egységes és tömör, tehát erre számíthat Painlevé, mikor a belpolitikai problémák lesznek napirenden**. Ezentul pedig a szocialisták szavazataira is számíthat Painlevé, mikor a locarnói szerződések becikkelyezésére kerül a sor, nemkülönben a szociális biztosítás javaslatánál és a pénzügyi reformok tárgyalásakor is, amelyeket *Herriot* és *Blum* szelleme hat át, a mi pedig a szíriai és marokkói kényes kérdéseket illeti, ott a szocialisták tartózkodni fognak a szavazástól.

A baloldali sajtó általában, de különösen a *Quotidien*, az *Ére Nouvelle* és az *Oeuvre* egy formulát talált, amely lehetővé teszi a szocialistáknak, hogy ezentul a kormány mellett szavazzanak, amennyiben a szocialista nemzeti tanács határozatát úgy magyarázzák ezek a lapok, mintha az csak a kormány-programra vonatkozott volna, amikor is a szocialista parlamenti frakció tartozott az első bizalmi nyilatkozatnál Painlevé ellen szavazni, de a jövőre nézve szabad keze van.

Összeesküvés Mussolini ellen

Zaniboni volt szocialista képviselő le akarta löni Mussolinit A merénylet tervét az egyik összeesküvő árulta el — Zanibonit és Capello tábornokot letartóztatták

Rómából jelentik: *Capello* olasz tábornokot, az olasz szabadkőműves mozgalom egyik vezérét, aki a világháborúban a legkiválóbb olasz tábornokok egyike volt, továbbá *Zaniboni* volt szocialista képviselőt letartóztatták. Az a vád ellenük, hogy összeesküvést terveztek Mussolini ellen.

A belügyminiszter elrendelte valamennyi szabadkőműves páholy katonai megszállását. Az olasz szimbolikus nagypáholy vezetőinek letartóztatása küszöbön áll.

A rendőrség kiderítette, hogy az összeesküvők Róma fasiszta bevételének szerdai évfordulóján akarták a merényletet elkövetni Mussolini ellen. Az ünnepségek programja szerint ugyanis Mussolininak több helyen fel kellett volna szólnia és így a merénylet könnyen hozzáférhetek volna.

Ujabb római jelentés szerint a Mussolini ellen tervezett merénylet miatt letartóztatták *Quagliant*, a *Popolo* című lap szerkesztőjét, akit azzal vádolnak, hogy összeköttetésben volt Zanibonival.

Zaniboni szerdán a *Dragoni*-szállóban bérelt magának szobát. Ör-

nagy uniformisban, összes háborus kitüntetésekkel a mellén jelent meg. Hosszútávú irányzóval ellátott osztrák eredetű Mannlicher volt a csomagjai közt és ezzel a fegyverrel akart célozni a *Palazzo Chigi* erkélyére, ahol Mussolininak a szerdai ünnepélyen beszédet kellett volna tartania.

A nyomozás megállapította, hogy a szálló mellett nehéz turautó állt készenlétben több napi élelemmel ellátva és a szállóból a külügyminisztériumhoz vezető uton Zaniboni hivatkozott el fasisztáknak öltözve, hogy a merénylet végrehajtása után a merénylet szökését lehetővé tegyék.

A merénylet tervét úgy derült ki, hogy az összeesküvők egyike az utolsó pillanatban visszarettent a következményektől és feljelentést tett Zaniboni ellen a rendőrségen.

Felozlították a mérsékelt szocialisták pártját

A kormány elrendelte a mérsékelt szocialisták egységpártjának azonnali feloszlását. A párt hivatalos lapját a *Giustitiá*t betiltották. A mérsékelt szocialisták egységpártja a legnagyobb ellenzéki párt, vezetői

Turati, *Treves* és *Modigliani*. Ehhez a párthoz tartozott *Mateotti* is.

Fasisztatüntetések Milánóban

A meghiusult merénylet hírére Milánóban óriási fasiszta tüntetések voltak. A rendőrség azonnal készenlétben van, hogy az erőszakoskodásokat megakadályozza. Az ellenzéki politikusok lakását rendőrök őrzik.

Mussolini az egyes fasiszta szervezetekhez parancsot intézett, a melyben a többek között a következőket mondja:

— Az ellenem tervezett sikertelen merénylet hírére nem szabad felhasználni önkényes megtorlásra. Semmi egyéni akciót nem tűrök és elvárom, hogy minden fasiszta alávéssé magát parancsaimnak.

Ha a golyó talált volna...

Róma és környékének fasiszták csütörtökön nagy ünnepséget rendeztek a *Piazza Colonnán* Mussolini tiszteletére. Mussolini este hét óra körül mosolyogva jelent meg azon az erkélyen, amelyen a merénylet tervezte szerint meg kellett volna halnia.

— *Ha a golyó talált volna* — mondotta Mussolini — *nem a zsarnok, hanem az olasz nép legjobb barátja pusztult volna el*. Zavargásokat és egyéni akciókat nem tűrök. Mindig kevésre becsültem ellenfeleimet, most még lesújtóbb véleményem alkotok róluk. Nekünk nincs szükségünk kicsinyes bosszúra. Miénk az olasz nép nagy többsége és előttünk nincs akadály.

A fasiszták hatalmas óvációkkal ünnepelték vezérüket szerencsés megmenekülése alkalmából.

A fasiszták elnémitották az ellenzéki lapokat

A Mussolini elleni merénylet ügyében a nyomozást maga a belügyminiszter vezeti. A legtöbb ellenzéki lap a fasiszta terror miatt beszüntette megjelenését. A *Tribuna* a merénylet tervét összefüggésbe hozza azokkal a fasisztaellenes mozgalmakkal, amelyek Párisban megindultak.

A budapesti bombamerénylet a tábla előtt

A halálraítélt Márffy és Marosi bűnpörének másodfoku tárgyalása

Budapestről jelentik: A tábla Nyírótanács csütörtökön kezdte meg a halálraítélt Márffy Józsefnek és bombamerénylet társainak bűnpörében a másodfokon a főtárgyalást. A tárgyalásra elővezették a fogházból a vádlottakat, akik egytől-egyig a legelegánsabb öltözékben jelentek meg. A főtárgyalási elnök megállapította, hogy Kiss Ferenc vádlott — aki, mint emlékeztetés, az elsőfoku tárgyalás elől külföldre szökött, mert az ébredők halálos fenyegetésekkel kísérelték meg Márffy József terhelő vallomásának visszavonására rábírni, de később visszatért Magyarországra — nem jelent meg a főtárgyaláson. Az ügyész indítványozta, hogy Kiss ellen bocsássanak ki körözőlevelet, azonban minthogy védője bejelentette lakcímét, a bíróság csak elővezetését rendelte el.

Zachár István bíró kezdte meg ezután a bűnpör iratának ismertetését. Elmondta, hogy a vádlottakat *nyolc bűnügyből*, köztük az Erzsébetvárosi Kör ellen elkövetett bombamerénylet ügyéből kifolyólag ítélték el elsőfokon, még pedig Márffy Józsefet és Marosi Károlyt halálra, Radó Józsefet tíz évi fegyházra — míg Szász Józsefet fölmentették. A felekezések ismertetése után rátért az előadó Marosi Károly vallomására, aki a törvényszéken azt vallotta, hogy kínzásokkal csikarták ki belőle a rendőrségen a beismerő vallomást.

A tárgyalást pénteken folytatják.

Pusztító orkán

tombolt a Keleti-tengeren és Észak-Németországban
Berlinben több ház összedőlt

Berlinből jelentik; Észak-Németország felett és a Keleti-tengeren pusztító erejű orkán vonult végig. A Berlin közelében fekvő Tegeler-tavon a szélvihar hat evezőcsónakot, amelyek a porosz testnevelési főiskola tulajdonát képezték, felborított. A csónakokban ülő 32 főiskolai hallgatót csak nagy nehézségek árán tudta egy arra haladó gőzös kimenteni, egy hallgató azonban belefutott a tóba.

Magában Berlinben az orkán nagyon sok házat megrongált, fákat tépett ki a földből és több ház összedőlt. A Keleti-tengeren a hajóközlekedést az erős vihar miatt beszüntették. Hasonló pusztításokról érkeznek hírek Skandináviából is, ahol a szélvész szintén sok kárt okozott.

A szombori tőzsde

a bogojevói töltés megerősítéséért
Akcio az új szombori állomásért

Szomborból jelentik: A szombori tőzsde igazgatósági ülésén Pálcs Emil dr. tőzsdeemlék legutóbbi beogradji tartózkodása alkalmával elért eredményekről referált. Bejelentette, hogy még november folyamán bekapcsolják Szombort a nemzetközi telefonforgalomba. Rövidesen sor kerül a Bratislava—Prága—Bukarest—Gráccal való telefonkapcsolatok megteremtésére, míg a Béccsel való összeköttetés csak akkor valósulhat meg, ha Magyarország egy vonalat biztosít erre a célra. A Beograddal és Zagrebbal való közvetlen kapcsolat technikai munkálatai ugyancsak még november folyamán elkészülnek. A tőzsde ígéretet kapott a szombori telefonközpont modern átalakítására is, ami januárban fog megtörténni egy ugynevezett C. B. rendszerű központ beállításával.

Mint a Bácsmegyei Napló már jelentette, a tőzsde sürgetésére több Szombort érdeklő menetrendváltást eszközölt a szubotcai vasutigazgatóság, csupán a Szubotica—Szombor közötti vasúti összeköttetés maradt a régi, melynek módosítása a leginkább szükséges lenne Szombor szempontjából. A szubotcai vasutigazgatóság január folyamán a közlekedésügyi minisztériumban folytatandó tárgyalások alkalmával azonban ezt is meg fogja oldani Szombor javára.

A tőzsde igazgatósági ülése ezután elhatározta, hogy az ömlesztett gabonamérek hidmérlegelése ügyében hozott sérelnes rendelet visszavonása érdekében csatlakozik a Bácsmegyei Gazdasági Egyesület és a szombori Lloyd közös akciójához és az említett egyesülettel közösen fog eljárni Krajac kereskedelmi miniszternél, Radofevics közlekedésügyi miniszternél és Trifkovic Márkónál, a parlament elnökénél, hogy a rendeletet a forgalom és a kiviteli biztosítása céljából módosítsák.

A vasuti minisztérium tarifa-bizottságába ezután a szombori tőzsde igazgatósága Pálcs Emil dr. elnököt, helyettesül Prohászka Lajos dr.-t, a szövetségetek főszövetségének titkárát és Vujnovics Vladimir szövetségi igazgatót delegálta.

Rég elintéztést váró és a forgalmat erősen veszélyeztető kérdést tárgyalt végül a szombori tőzsdeigazgatóság. Tudvalevő, hogy a tavalyi árvíz a bogojevói hídnál a hidra vezető gátat is elpusztította. Azóta ideiglenes hidat építettek, de új töltést még nem emeltek, úgy, hogy a forgalom zavartalan lebonyolítása lehetetlen a nem éppen szilárd

és a forgalom méreteinek nem megfelelő hidon. A szombori tőzsde közös akciót indít a gazdasági egyesületekkel és a szombori Lloydal, hogy még idejében gondoskodás történjék a jelenlegi állapot megszüntetésére, nehogy esetleges forgalmi akadályok újból hónapok-

ra megbénítsák a közlekedést a vinkovci—szubotcai fontos vonalon.

Ugyancsak akciót indít a szombori tőzsde az összes gazdasági érdekeltségű bevonásával, hogy a szombori vasúti állomást a megnövekedett forgalomnak megfelelően bővítsék ki.

Egymillió dináros hozomány a válópör biztosítására

Esküvő a szakítás után — Budapesti nagykereskedő különös házassága egy vajdasági özvegyasszonnyal

Budapestről jelentik: A budapesti előkelő polgári társaságok néhány nap óta egyébről sem beszélnek, mint egy házasságról, amely bevezetője volt — egy válópörnek s amelynek a modern romantikája megszágyonit minden regényírói fantáziát.

F. H. ismert budapesti nagykereskedő éveken át barátságot tartott fenn egy uriasasszonnyal, özvegy D. E.-nével, akit a kereskedő menyasszonyának tekintett mindenki, aki a fiatal urat és az özvegy asszonyt ismerte. Évekig tartott a nagy barátság, míg egyszerre csak véget ért minden indokolás nélkül, a fiatal kereskedő megunt az asszonyt és szabadulni akart tőle. Megtörtént hát a szakítás, de utóbb komplikációk állottak be. Az asszony, akárcsak Éva „Az ember tragédiája” utolsó jelenetében, bizalmasan megsugott valamit volt barátjának és most már követelni kezdte, hogy a kereskedő vegye el feleségül, hogy — a gyermeket néven lehessen majd szólítani. A férfi hallani sem akart a házasságról; mire az asszony rokonságához fordult intervensióért. Gazdag és előkelő rokonai, akik a Vajdaságban laktak, eljöttek Budapestre és alkudozásba léptek a kereskedővel. A tárgyalások hetekig tartottak, a kereskedő hallani sem akart arról, hogy az elhagyott asszonyt

feleségül vegye; viszont az asszony rokonai ragaszkodtak ehhez.

A család ügyvédjének, dr. Szóke Sándornak végül is sikerült a kereskedőt kapacitálni és az végül kijelentette, hogy hajlandó feleségül venni az asszonyt, ha az kötelezi magát arra, hogy az esküvő után a lehető legrövidebb időn belül elváljék tőle.

A tárgyalások most már ekörül a házasság és válópör körül folytak tovább. A kereskedő biztosítékot kért arra is, hogy az asszony nem fog semmiféle akadályt gördíteni a válás elé és biztosítékot kért arra is, hogy az esküvő és a válás után nem őt fogja terhelni az asszony és a gyermek eltartásának gondja. Mindkét biztosítékot meg is kapta. Az asszony rokonsága egymillió dinárt deponált; ez az összeg a biztosítéka annak, hogy a válópört simán és gyorsan le fogják folytatni. Ha akadályok merülnének fel, ha az asszony, vagy családja megakadályozná a válópör lefolytatását, az egymillió dinár az ifjú férjé lesz. E megegyezés alapján reggel egész csöndben megtartották az esküvőt. Utána az ifjú pár nem ment nászutra; sőt: a férj balra, az asszony jobbra ment és minden valószínűség szerint csak a bíró előtt találkoznak majd újra — az első békítési kísérletnél.

Áll a nyomdászsztrájk Noviszadon

A nyomdatulajdonosok csak a zagrebi központtól függetlenül akarnak tárgyalni a munkásokkal — Meghiúsultak a békéltető tárgyalások — Négy nyomda teljesítette a munkások követelését

Noviszadról jelentik: A noviszadi nyomdatulajdonosok és nyomdászok között kitört harc tovább folyik. A helyzet csupán annyiban változott, hogy a Merkur-nyomda elfogadta a zagrebi megállapodásokat, míg a Pilscher és Sztanisics-nyomdával, valamint a Grajka R. T. és a Csamprag-nyomda hajlandóságot nyilvánítt a zagrebi megállapodások elfogadására, úgyhogy ezekben a nyomdáknak munkába is léptek a munkások.

A grafikai munkások szakszervezetének ultimátumára a nyomdatulajdonosoknak csütörtök este hat óráig kellett válaszolniuk. A nyomdatulajdonosok elutasító választ adtak, csak a Farkas és Dürbeck-nyomda közölte a szakszervezettel, hogy mielőtt végleges választ adna, tanulmányozni kívánja a zagrebi elvi megállapodásokat, addig azonban a régi árszabályt tekinti érvényesnek. A szakszervezet a Farkas és Dürbeck-nyomda nyilatkozatából arra következtetett, hogy a cég hajlandó a megegyezésre és ezért utasította a nyomdával személyzet, hogy haladéktalanul álljon munkába, egyben háromtagu bizottságot rendelt ki azzal, hogy a céggel ismertesse a megállapodások részleteit. A nyomda-vállalat azonban a munkára jelentkező nyomdászokat nem fogadta el, mire a bizottság is elállt attól a tervtől, hogy tárgyalásokba bocsátkozzék a Farkas és Dürbeck-céggel.

Csütörtökön délelőtt Mihajdzsics

Sztanoje rendőrfőkapitány és az iparhatóság vezetője tárgyalásra hívták meg a nyomdatulajdonosokat és a nyomdászszakszervezetet. A tárgyalások folyamán a munkaadók intranzigens álláspontot foglaltak el és ragaszkodtak ahhoz, hogy Zagrebtől függetlenül külön tárgyalásokat kezdjenek. A szakszervezet kiküldöttei ezt az ajánlatot elutasították, a főkapitány kérésére azonban beleegyeztek abba, hogy az ajánlatot a szakszervezet elé terjesszék. A szakszervezet csütörtök esti ülésén jóváhagyta a kiküldöttek elutasító válaszát. Ugy a munkaadók, mint a munkások elismerik, hogy Mihajdzsics főkapitány a legkorrektebb álláspontot foglalta el a tárgyalások folyamán.

A nyomdászsztrájkból kifolyólag a noviszadi lapvállalatoknak az volt a tervük, hogy a kizárás ideje alatt közös lapot adnak ki. A terv azonban a háromnyelvűség miatt meghiúsult és így csütörtökön csak a Zasztava és a Délbácska jelentek meg — két, illetve négy oldalnyi terjedelemben. A Zasztava lojalis hangon számol be arról, hogy mi idézte elő a lapterjedelem redukálását és ezeket az okokat a Délbácska is bejelenti. A munkások a lapok cikkeire röpcédulákon fognak válaszolni. Pénteken erősen redukált terjedelemben meg fog jelenni a Zasztavan és Délbácskán kívül a Deutsches Volksblatt és a Vajdaság is. A lapokat a nyomdatulajdonosok fogják kiszédni.

Elitelték Herkó Páttert

Markos Gyula plébánost nyolc napi fogházzal sujtotta a bíróság

Györből jelentik: A tábla csütörtökön tárgyalta Markos Gyula plébános, volt országgyűlési képviselő pörét, amelyet Szmracsányi György volt nemzetgyűlési képviselő indított ellene. Markos plébános azzal tette ismertté nevét, hogy katolikus lelkész létére vicclapot szerkesztett, a valamikor népszerű Herkó Páter-t. Nem is hívták másképen képviselőtársai, mint Herkó Páternek. A vicclap a háboru alatt megszűnt és csak egyszer támadt fel: 1922-ben, amikor Markos Gyula fellépett képviselőjelöltnek Szmracsányi György ellen a győrszentmártoni kerületben. Markos akkor kiadott egy számot a Herkó Páter-ből és abban azt állította ellenfeléről, hogy meggyalázta az aradi tizenhárom vértanú emlékét, ellopta Károly király borait s korteseit és választóit ezzel a borral itatta.

Szmracsányi György becsületsértés és rágalmazásért megindította a sajtópert Markos ellen, akit a törvényszék 300.000 korona pénzbüntetésre ítelt. Másodfokon a győri tábla — azzal az indoklással, hogy a Herkó Páter nem tekinthető önálló sajtóterméknek — felmentette Markost. A kuria a másodfoku ítéletet megsemmisítette és új ítélet hozatalára utasította a győri ítélőtáblát.

A tábla csütörtökön hirdette ki ítéletét, amelyben Markos Gyulát pénzbüntetésre át nem változtatható nyolc napi fogházzal és 300.000 korona pénzbüntetéssel sujtotta.

Bosszu a halottért

Az áldozat testvérei megölték a gyilkos apját

A belacrkvai járáshoz tartozó Pavlis község nyugalma 1923 januárban teljesen fel volt dülva. 1923 január 27-én egy részeg földmives összeveszett a szomszédjával. Ez a veszekedés gyilkossággal végződött és egy másik gyilkosságot is maga után vont.

Stanics Mato földmives részegen összeváltkozott a szomszédjával, Cselics Zsivóval, akit megvert. Amikor Cselics Zsivó bátyja, Száva, erről értesült, ásóval úgy vágta fejbe öccse támadóját, hogy ütőerét átvágta és belső elvérzést idézett elő, amelynek következtében Stanics Mato néhány nap múlva kiszervezett.

A két Cselics, mint akik dolgukat jól végezték, kocsmába mentek és duhaj mulatságot rendeztek. Amikor azonban az elhalt két testvére: Stanics Szlavko és Milán, fivérük megöletéséről értesültek, a gyilkosok keresésére indultak, de azok már akkor a kocsmából eltávoztak.

A Stanics-fivérek erre elmentek Cselics Száva lakására, aki azonban nem volt otthon, mire a dühöngő Stanics-fivérek Cselics Száva apját támadták meg és késsel hat súlyos sebet ejtettek rajta, amelyek az öreg Cselics halálát okozták.

A belacrkvai törvényszék 1925 január 14-én Cselics Szávát kilenc havi börtönre, Stanics Milánt és Szlavkót egy-egy évi börtönre ítélte, mert megállapítást nyert, hogy mind a hárman részegek voltak és mert a családjukat ért veszteséggel ugyis eléggé sujtva voltak.

A novisadi felebbviteli bíróság május 4-én tartott tárgyalásán helybenhagyta Cselics Száva ítéletét, ellenben Stanics Milán és Szlavkó ítéletét egy évről 3—3 évi börtönre emelte fel.

A novisadi semmitőszék csütörtökön elvetette az ügyész és az elitelték semmiségi panaszait.

HÁZHELYEK

ELADÓK. — Érdeklődni lehet dr. Matijević közjegyzőnél. 9599

Adókonferencia

a pénzügyminiszteriumban

A vajdasági képviselők az adóbehajtások enyhítését követelik

Beogradból jelentik: A szubotici kerület képviselői — mint a *Bácsme gyei Napló* is közölte — nemrég felkeresték Sztójadinovics Milán pénzügyminisztert, akit arra kértek, hogy az adóbehajtások terén adjon kedvezményeket az adófizetőknek és intézkedjék, hogy a pénzügyi hatóságok szüntessék be a kíméletlen adóbehajtásokat. Sztójadinovics pénzügyminiszter megígérte, hogy teljesíti a vajdasági adófizetők kérését, azonban továbbra is panaszok merültek fel az adófizetők körében.

Az újabb panaszok következtében a szubotici kerület képviselői csütörtökön ismét intervenáltak Sztójadinovics pénzügyminiszternél és ekkor kiderült, hogy az adóbehajtások enyhítésére vonatkozó rendeletet a minisztérium már elküldte nemcsak a kerületi, hanem a járási pénzügyigazgatóságoknak is. A rendelet szerint mindazokkal az adófizetőkkel szemben, akik résztörlesztéssel hajlandóságot mutattak adóik megfizetésére, meg kell szüntetni a kíméletlen adóhadjáratot és lehetővé kell tenni számukra, hogy adótartozásaikat továbbra is részletekben törleszthessék.

Az adóbehajtások enyhítésére a képviselők körében újabb mozgalom indult meg és ezzel kapcsolatban szombaton délelőtt konferenciát tartanak a pénzügyminiszteriumban. A konferencián Sztankovics képviselő javasolni fogja, hogy az adóhátralékosok két évi határidőt kapjanak adóik letörlesztésére, azonkívül, hogy a vagyonadót töröljék el, annál is inkább, mert az új adótörvényjavaslat, amely a vagyonadót nem ismeri, már készen van.

A szövetségek

enyhitik a rajnai megszállást

Az ellenőrző-bizottság megállapítja, hogy Németország végrehajtotta a leszerelést

Berlinből jelentik: A szövetségek közötti katonai ellenőrzőbizottság a német birodalmi kormányt nagyjelentőségű határozatáról értesítette. Az ellenőrzőbizottság bejelentette, hogy visszavonta azokat az ellenvetéseket, amelyeket a német leszerelési követelekkel kapcsolatban a német hadvezetőség mostani szervezete ellen emelt. Ez a visszavonás azt jelenti, hogy a Seeckt tábornok, mint a német birodalmi védőrség főparancsnoka ellen emelt kifogás tárgytalan-ná lett és a tábornok továbbra is megmaradhat a német hadsereg élén.

Párisi jelentés szerint a szövetségek közötti katonai ellenőrzőbizottság olyan jelentést fog a nagykövetelek tanácsa elé terjeszteni, amelyben megállapítja, hogy Németország teljesen végrehajtotta a békeszerződésnek a lefegyverzésre vonatkozó határozatát, megsemmisítette a hadianyagokat, csupán a rendőrség szervezete és több katonai jellegű egyesület működése ellen emel kifogást.

A francia kormányválság miatt halasztást szenvedett a nagykövetelek értekezletének az a válasza, amelyre Németország a leszerelés ügyében már november 2-ára várt. Beavatott körökben úgy tudják, hogy ezt a választ legkésőbb november 10-én kapja meg a birodalmi kormány.

Ugyancsak a francia kormányválság volt az oka annak is, hogy Briand külügyminiszter még nem tehetette meg azokat a hivatalos nyilatkozatokat, amely a rajnai megszállás könnyítésére vonatkozik és amelynek német politikai körökben

a legnagyobb jelentőséget tulajdonítanak.

A *Petit Parisien* azonban már tudni véli, hogy a francia és angol külügyminiszteriumban már előkészítik azokat a terveket, amelyeknek értelmében a szövetségek közötti Rajna-bizottságban helyt adnak a német kor-

mány képviselőjének is, megszüntetnek a Rajna-vidéken különböző ellenőrző-szerveket, megkönnyítik a német sajtó helyzetét és ami ennél is fontosabb, csak a legfelső közigazgatást veszik ellenőrzés alá, ellenben a német városok közigazgatási önállóságát visszaadják.

Harc a moszuli petróleumért

Anglia és Franciaország be akarja venni Németországot is az üzletbe

Londonból jelentik: Jólétesült politikai körökben úgy tudják, hogy Németország részt fog venni a moszuli kérdésben rendezendő konferencián.

Németország megnyerése érdekében az angol és francia kormányok hajlandók Németországot a moszuli petróleumvállalkozásban husz százalék erejéig részesíteni.

Nem valószínű azonban, hogy Németország a neki felajánlott részesedés fejében támogatni fogja Angliának ezt a vállalkozását, mert ebben az esetben összeütközésbe kerülne Oroszországgal, amely a legelősebben tiltakozik az ellen, hogy a nagyhatalmak rátegyék a kezüket a kincseket érő moszuli petróleum-földekre.

A rokkantak kiáltvánnyal fordultak az ország lakosságához

Tiltakozó-gyűlésben fognak állást foglalni a rokkanttörvény ellen

Zagrebból jelentik: A rokkantak országos szövetségének zagrebi központi vezetősége csütörtökön kiáltványt intézett az ország lakosságához.

— Hét éve — mondja a kiáltvány — hogy a rokkantak, hadiárva és özvegyek teljes joggal segítséget és védelmet várnak a hazától, melynek legnagyobb értékeiket áldozták föl. A kormány végre előterjesztette a parlamentnek a rokkanttörvényt, amelyet a jobb jövőbevetett bizalommal üdvözlünk, de csak egy pillanatra, mert hamarosan kiderült, hogy a törvénytervezet nem elégíti ki a rokkantak, főleg a horvátországi, dalmáciai, vajdasági, boszniai és szlovéniai rokkantak legminimálisabb szükségletét sem. A képviselők egyrésze felemelte szavát, de ugylátszik hiába. A rokkantszervezetek ezért tiltakozó-gyűlést fognak tartani, hogy kifejezést adjanak elégedetlenségüknek és felháborodásuknak. A gyűlések határozatait felterjesztjük a mi legfőbb védelmezőnk öfelsége a király elé. Ismerve a polgárság nemes érzéseit és abban a meggyőződésben, hogy nemzetiségi és vallási különbségre való tekintet nélkül osztja

véleményünket, felhívjuk a nyilvánosságot, hogy erkölcsileg támogasson bennünket és tegye lehetővé követeléseink teljesítését.

A rokkantszervezetek gyűléseit vasárnap fogják megtartani az egész országban.

Mint Beogradból jelentik, a rokkanttörvény részleges vitájának megkezdése alkalmából a szociálpolitikai miniszter elhatározta, hogy javaslatát még egyszer revízió alá veszi, mert honorálni kívánja a javaslat általános vitája alkalmával elhangzott tárgyilagos ellenzéki kifogásokat. Ebből a célból a miniszter sükebbkörű konferenciát tartott, amelybe bevonta Agatonovics Radoszláv és Grol Milán demokrata, Bazala Albert horvát federalista, Vuics Dimitrije földmivesszárti és Kremzar szlovén néppárti képviselőket. A tárgyalás nyugodt lefolyású volt és a miniszter az ellenzéki képviselők javaslatát csaknem kivétel nélkül elfogadta. A konferenciát folytatni fogják és ilyen körülmények között nagy a valószínűsége annak, hogy a rokkanttörvényt a szkupstina egyhangulag fogja megszavazni.

A Radics-párt helyet követel a kormányban vezető-tagjai részére

Novellát akarnak elfogadtatni, amely lehetővé teszi az új választást egyes kerületekben

Zagrebból jelentik: Radics István csütörtök reggel dr. Macsek, dr. Predavec, Kossutics Iván és dr. Krnjevics államtitkár kíséretében visszaérkezett Beogradból. Délután Radics fogadta a *Bácsme gyei Napló* munkatársát és beogradi tartózkodásáról tett nyilatkozatából meg lehet állapítani, hogy Radics Istvánnak a kormányba való belépése már befejezett tény, bár ennek ilyen formában való közlésére Radics nem adott felhatalmazást. Radics István kijelentette, hogy kormánybalépése ügyében a csütörtöki nap folyamán Beogradból Radics Pavletől telefon-értesítést várt, ami azonban estig nem érkezett meg.

A kormányrekonstrukció kérdésében zagrebi politikai körökben elterjedt hírek szerint a Radics-párt újabb követeléseket támasztott. A párt ragaszkodik hozzá, hogy Radics István a szociálpolitikai tárcát vegye át és ezenkívül a párt három vezető-tagja Macsek, Predavec és

Krnjevics is lépjen be a kormányba. A párt Macseknek a kereskedelmi, Predavecnek pedig az agrárreform-tárcát szánja. Ha a párt kívánsága teljesül, akkor dr. Krajacs Iván kereskedelmi, Radics Pavle agrárreform és Superina Benjamin postaügyi miniszter kiválnának a kormányból, míg Nikics Nikó továbbra is miniszter maradna és így a Radics-pártnak öt minisztere lenne a kormányban.

A Radics-párt véleménye szerint Radics Istvánt, mint az egyik kormánypárt vezérét föltétlenül megilleti hely a kormányban, míg a többiekre nézve úgy akarják a kérdést megoldani, hogy a parlament novellát fogadjon el a választási törvényhez, amelynek értelmében mindazokban a kerületekben, ahol a képviselők fele lemondana, új választást irnádnak ki.

Ennek a novellának az elfogadása esetén a varasdini kerületben, amelynek hét képviselője közül négy

a Radics-párt, kettő a Zajednica és egy a Pribisevics-párt tagja, a Radics-párti képviselők lemondásának mandátumukról és az új választásokon a Radics-párt vezetőségének tagjait jelölnék.

Százhusz új rádióállomás

Superheterodyne felvevőállomások Nyolc-kilenc lámpás készülékekkel Amerikát is lehet hallani

A jugoszláv rádiósport örvendete-sen fejlődik. Egyre-másra érkeznek újabb körvények és már eddig is ezre-re tehető az engedélyezett rádióállomások száma, amihez még a »Schwarzhörerek« nagy csapata csatlakozik.

A postaminisztérium legutóbbi rendelete, amely szerint ezentúl a határtól husz kilométerre levő körzetben is szabad rádióállomások felállítani, sokban hozzáfog járulni, hogy a rádiósport hívei szaporodjanak.

Legújabbán mind többen superheterodyne felvevőállomások felszerelésére kérnek engedélyt, amely állomások nemcsak lehetővé teszik, hogy amerikai leadóállomásokat kifogástalanul lehessen hallani, de egyúttal a minimumra csökkentik, sőt legtöbb esetben teljesen megszüntetik a másfajta készüléknél elég gyakori atmoszferikus kisüléseket és mellézkörgéseket.

A postaminisztérium a vajdaság területére újabb a következő rádióállomások engedélyezte:

Novisad: Csebulár Alfréd, az Agrária inspektora, Erdélyi Mihály kereskedő, Eckfeld Dezső magántisztviselő, Friedmann Dávid kereskedő, Gautner Fiedső villanygyári igazgató, Holicska József főgépész, Mateisz Ferenc igazgató, Móri Sándor gimnáziumi tanuló, Popper Emánuel kereskedő, Rozsanics József gépész, Sirics Dimitrije tanár, Vig Vilmos igazgató.

Velükibecskerek: Boleszui Antal kereskedő.

Szombor: Hódosi Lajos szállodás, Heiszler Aurél gyógyszerész.

Báczstopola: Cserven Károly malomtulajdonos, Forgács Dezső malomtulajdonos, dr. Dimitrijevics Sándor ügyvéd, Gold Béla igazgató, Jeckel Lajos bérnök, Rácz György malomtulajdonos, Sztrattajer Ernő hivatalnok.

Cservenka: Geyer Péter nagybirtokos.

Filipovo: dr. Gergely Jenő orvos.

Szenta: dr. Glücksthal Andor és dr. Glücksthal Géza Pecarszki Miléa műegyetemi hallgató, Tóth Kálmán fogorvos.

Potiski sv. Nikola: Hirschl Malvin.

Kucora: Hüttenberg Radiszlav.

Odzsaci: dr. Janovics Dragutin.

Szubotica: Jeftics Szreten gépész, Konrad Kornél mérnök (2 állomás), Konrad rt.

Pustar: Hiracsek Vlachlav inspektor.

Mal-lajos: Kiss Sándor.

Apatin: Krauspiller János magánzó, Landberger Ferenc munkavezető.

St.-Sivac: Löwy András földbirtokos.

Csoka: Ognatovics Fülöp gyáros, dr. Szurós Simon állatorvos, Fabari Sándor számtiszt, Tomics Tóma birtokos.

Szekies: Rotchfucl Jakab gyógyszerész.

Feketics: dr. Steinmetz Károly orvos.

Pancevo: Stefanovics Brankó bankár.

Kutaspuszta: Schaffer Adolf birtokos.

Bajsa: Wámoscher Dezső birtokos.

Novivrbasz: Klemen Samu gyárigazgató, Schwarz Jenő gyárigazgató.

Jabuka: Kastner Adolf magánzó.

Eddig a beogradi postaigazgatóság területén 157, a novisadinál 195 és a zagrebi postaigazgatóság területén 262 rádióállomás engedélyezése tétetett hivatalosan közzé.

RUHASZÜKSÉGLETÉT

legelősebben a legteljesebben szeresheti be

NÁVAY ISTVÁN DIVATZABÓNAL
Subotica, Somborski put 2. Garantált
angol és cseh szövetségekben is választék!

Az 500 dináros rejtély

A Bácsme gyei Napló szerdai példányai közt két olyan lappéldány volt, amelyből a 8-ik oldal negyedik hasábján hiányzik a következő hirdetés:

Kraljevbregei pezsgő a vezető márka

Akinek bármelyik ilyen példány birtokába kerül és azt nyolc napon belül a kiadóhivatalnak beszolgáltatja,

500 dinár jutalmat

kap. A mai lappéldányok közt szintén van két olyan lap, ami eltér a többitől.

Aki a Bácsme gyei Naplóra előfizet, résztvesz a márciusi sorsoláson, amelyen ötven értékes tárgy, s 50, 200, 4000, 10.000 és 30.000 dináros nyeremények kerülnek kisorsolásra.

KÉPTELEN KRÓNKA

A HALAL hadseregéről hagyott hátra statisztikát a csillagok derék anyakönyvvezetője Camille Flammarion, aki pár hónappal ezelőtt maga is vette a cók-mókját és berukkolt az égi kaszárnyába, föl a tejutra. Régi foliánsokból, muzeumok pletykáiból megállapította, hogy harminc évszázad alatt másfélmilliárd emberlélek pusztult el háborúkban, dögvészben és forradalmakban. Hogy félreértés ne essék, ebben a számban nincsenek benne azok, akik ágyban párnák közt kényelmesen fogyasztották el utolsó szem sóhajukat, akár a teát, vagy a feketekávé, csak azokról van szó, akik ripsz-ropsz énekelve és duhaj keserűséggel dőltek a vigyorgó rém karjaiba. Vében ez az önkéntes hadsereg így is kitesz tizenhatszáz millió köbmétert, fél tucat Palicsot, vagy talán még többet is, egy kis tengert, amivel el lehetne árasztani egész Bácskát, úgy hogy se ember se állat nem menekülne és a templomtornyok keresztjét is piros vér csokolná. A csontvázakkal pedig gulát építhetnénk, olyan magasat, hogy a tetejére bátran rácsücsülhetne a hold, ha a csatangolásban elfárad és egy vacak Ford hónapokig kinlódna míg valahogy kidöcögne az árnyékából. A koponyákkal meg már egész fantasztikus dolgokat csinálhatna az ember: először is be lehetne velük rá-máztatni az égboltot, aztán körül lehetne ültetni az egyenlítőt, sűrűn, mint a kukoricát szokták és még mindig maradna annyi, hogy grátisz, osztrák koronákban is szívesen elfogadnám — hogy dollárokról ne is beszéljünk. Flammarion, a számok halhatatlan lírikusa fölmérte, hogy hosszban pontosan félmillió kilométer lenne ki az a rengeteg koponya (a halál ékszerai) ami néhány ezer esztendő alatt került a föld alá. Málé, barbár népek talán még ma is hisznek abban a mesében, hogy minden megboldogult léleg külön csillagon üti föl sátorfáját és ott várja be az uristen követit és aján-dékát. A francia tudós kiméletesen szét-tépte ezt a legendát, amikor megállapította, hogy nincs annyi csillag, még a szegény vakcsillagokat is beleszámítva, mint hány emberbe fojtották bele a szuszát a halál hóhérsegédei, a háboru és a dögvész. Az égi lakáshivatal ilyenfor-mán csak úgy oldhatja meg a problémát, hogy egy csillagra — ha már minden-áron ragaszkodnak a csillaghoz, — tiz-husz, esetleg száz léleknek ad letelepe-dési engedélyt. De még így sem biztos, hogy mindenkinek jut hely a halál fénylő garnizonjában.

*

KISTAFIROZZA a román kormány az erdélyi és besszarábiai börtönöket. A kelengyét: tizezer prima, jöminőségű bilincset már megrendelte egy regáti vasgyárosnál, aki a legolcsóbban vállalta a bilincsek elkészítését. Az egészet hamar nyélbeüthették: a múlt hónapban jelent meg a román hivatalos lapban a szabályszerű árlejtési hirdetmény, hogy ki haj-

landó tizezer bilincset patent zárral, el-sőrangú anyagból leszállítani a magas kincstárnak ennyi meg ennyi lelért, erre meg erre az időre. Másnap már özönével je-ientkeztek a profithiánák, hogy a jó, de gusztaustalan üzletek nyélbeüthessék, mert a román kormány nem egy smucián, van szíve néhány százezer leit kiadni a börtönök stafirungjára. A licitációban, amely heves és idegizgató volt, a bukaresti

gyáros vitte el a pálmát, aki olyan bilincseket ígért be, amit hat börtön-nem-zedék se tud elnyúni. A rabok szegények még nem tudják, hogy micsoda meglepe-tést készít nekik a román peccsétör új-évre. Mert akkor fogják megkapni az er-délyiek is, meg a besszarábiai is egy-szerre a finom új karpereceket. Képze-lem, hogy örülnek majd az ujévi aján-déknak.

Betiltott vallásfelekezetek

A vallásügyi minisztérium rendelete az adventisták és a nazarénusok ellen — Letartóztatják a szekták hittérítőit és bezárják templomaikat

Beogradból jelentik: A vallásügyi miniszter csütörtökön rendeletet bocsájtot ki, amellyel az összes naza-rénus és adventista vallásfelekezetek működését betiltja.

A rendelet utasítja az ország rend-örhatóságait, hogy ezeknek a vallás-felekezeteknek helyiségeit zárják és peccsételjék le, kiadott irataikat ko-bozzák el és az esetleg felbukkanó hittérítőket tartóztatassák le és adják át a hatóságoknak büntetendő eljá-rás megindítása végett.

A rendelet kibocsájtását a vallás-ügyi minisztérium azzal indokolja, hogy az utóbbi időben aggasztó mó-

don szaporodtak el a különféle szek-ták, melyek az állami rendre nézve káros tanokat hirdetnek. A Vajdaság és a Szerémség kivételével, ahol ezek a vallásfelekezetek már jelentősen hódítottak, ujabban az ország egész területén, a szerbiai Aranyelovac és Obrenovac vidéken is alakultak naza-rénus és adventista szekták, ame-lyek oly irányban befolyásolták tag-jaikat, hogy tagadják meg a katonai szolgálatot és ne tegyék le a kato-nai esküt.

A vallásügyi miniszter rendeletét megküldték az ország összes ható-ságainak.

Max Linder bucsulevelei

Az öngyilkos filmkomikus felesége a tragikus éjszaka előtt két nappal megírta édesanyjának, hogy férje meg akarja gyilkolni

Párisból jelentik: A francia lapok még mindig oldalakon keresztül foglalkoznak a szerencsétlen Max Linder-nek és feleségének tragédiájával. A nyilvánosság előtt még nem tisztázódtak teljesen a kettős öngyilkosság körülményei. A házaspár kilenc levelet hagyott hátra a Baltimore-szállóbeli szoba asztalán, ezek közül hatot Max Linder írt, hár-mat a felesége. Az asszony leveleit még nem bontották fel, Max Linder levelei édesanyjának, apjának, anyósának, nő-vérének, ügyvédjének és legjobb barát-jának, Armand Massard-nak vannak cí-mezve. Massard, a Casino de Paris igazgatója, közzétette a levél tartalmát. Azt kéri benne az öngyilkos Max Lin-der, hogy helyette szeresse kis gyerme-két, aki Svájcban van, egyik rokonánál.

— Feleségem meg akar velem halni,
— írja Linder ebben a levelében —
mert nem tudjuk tovább elviselni
az életet.

Az öngyilkosság körülményeinek megállapításánál igen nehéz feladatot ró a rendőrségre az a másik levél, amelyet a végzetes nap előtt negyvennyolc órá-val írt Max Linder felesége az édesany-jának és amelyben ezt mondja:

— Az uram meg akar gyilkolni!

Max Linder már két év óta foglalko-zott az öngyilkosság gondolatával, az-óta, amióta Jeanne Helène Marguerite Peters-t feleségül vette. Chamonixban ismerkedett meg a nála husz évvel fia-talabb, gyönyörű leánnyal még a hábo-ru előtt, amikor a lány mindössze öt éves volt. Max Linder a svájci fogadó terraszán sokszor játszadozott a kis leánnyal. Évek múltán egy párisi előke-lő társaságban megszólította Max Lin-dert egy ragyogó szép fiatal lány s megkérdezte, hogy emlékezik-e még rá. A kis Peters-leány volt és az újabb ismeretségből szerelem lett. Max Linder menekülni akart, figyelmeztette az aüg-főlszerű leányt a köztük lévő nagy korkülönbségre és azt is nyíltan meg-mondta, hogy kóbor életet él és nem tudná feláldozni szabadságát. Elutazott Svájcba, de

a leány utána ment és öngyilkos-

sággal fenyegetőzött, ha nem veszi
feleségül.

Igy kerültek össze 1923-ban, de a ház-as-ság már az első időben az asszony fél-tékenykedése miatt tűrhetetlen volt. Max Linder egy lépést sem tehetett a nélkül, hogy felesége ne lett volna a sar-kában. A film-ateliébe is elkísérte és megvárta a fölvetel végéig, ott volt, ha üzleti ügyekben tárgyalt és elkísérte minden utjára.

Max Linder házasságkötése után lát-szotta el legnagyobb sikerű filmjét, a melynek címe: »Légy a feleségem«. Ma-ga írta a film szűzségét is. Ettől kezdve alig tudott dolgozni felesége féltékeny-sége miatt. Neuraszténiája egyre foko-zódott,

barátai előtt állandóan hangoztatta,
hogy öngyilkos lesz, úgyhogy azok,
akik csak felületesen ismerték, már
tréfát üttek vele.

A tréfálkozók a múlt év telén azután elhallagttak, amikor Bécsben feleségével együtt öngyilkosságot kísérelt meg. Ak-kor már pokol volt házasságuk. Egy nap az ateliében panaszkodott, hogy nem bírja ki tovább, felesége a halálba ker-getti féltékenykedésével, öngyilkosságot fog követni. Olyan komolyan beszélt, hogy másnap reggel, mikor nem jött el idejében a fölvetelre, színésztársai nyomban gyanakodtak és aggodalmuk alapos is volt. A hietzingi villában, ahol a házaspár megszállott, megmérgezve találták Max Lindert. Sikerült őket megmenteni és — mint ilyenkor már szokásos — elterjedt az a hír, hogy az öngyilkosság csak rejtűm.

Öngyilkos akart lenni Max Linder
két héttel ezelőtt is,

október 14-ikén telefonon felhívta két barátját, akiket arra kért, hogy azonnal menjenek a lakására. A két barát sejt-tette, hogy miért hivatja őket Max Lin-der, néhány perc múlva nála voltak. Töltött revolver volt a filmkomikus ke-zében és azt mondta, hogy most már nem tud tovább várni — meg kell hal-nia. Kis gyermekét említették barátai. Nála maradtak késő estig, elvitték a re-

volvert és megígértették vele, hogy le-mond szándékáról.

Három nappal a tragikus éjszaka előtt a Casino de Paris-ban volt Max Linder a feleségével s ott ezekkel a szavakkal vette át jegyeit:

— Az utolsó színházi estém. Többet én se látok színházat, ti se láttok en-gem.

Annyiszor mondta már ezt Max Lin-der, hogy barátai nem vették komolyan a fenyegetést.

Az öngyilkosság alkalmával derült ki, hogy

Max Lindernek az igazi neve Levie-l-es volt és mint cirkuszi bohóc kezd-te pályafutását.

Onnan került Párisba egy variété szin-házhoz, majd több más kisebb szinpadon szerepelt, míg végre átpártolt a filmhez. Ez 1905-ben történt és Linder olyan óriási sikert aratott, hogy végleg bucsut mondott a szinpadnak. 1916-ban Ameri-kába hajózott át, több szerepet játszott és óriási vagyont gyűjtött. Nemcsak művész volt, hanem kitűnő üzletember és takarékosan szaporította vagyonát. Mikor végzetes tettét elkövette, félmillió dollárra szóló amerikai szerződés volt a zsebében. Néhány nappal ezelőtt tett eleget egy szerződéses kötelezettség-nek és azzal negyvenöt nap alatt kerek egy millió frankot keresett. Max Linder

konkurrenciát, Charlie Chaplint tar-totta a világ legnagyobb filmművésze-nek és nagy büszkesége volt, hogy Chaplin az ő tanítványának vallotta magát.

Szobája falán ott a berámázott Chap-lin-kép, ezzel a dedikációval:

— Mesteremnek, Max Lindernek,
Charlie Chaplin.

Véres mulatság

Agyonszúrták, mert szódavizzel lefröccsentek valakit, akinek melege volt

A szuboticaai törvényszék Pavlovics tanácsa csütörtökön tárgyalta Vasziljev Milán husz éves szuboticaai borbély bün-pörét, aki ellen az ügyészség halál okozó súlyos testi sértés miatt emelt vádat.

Vasziljev augusztus 24-ikén a Majsai-uti szállókban éjjel tizenegy óra tájban egy ismerősének házában összeveszett Koszics Milán fiatal kovácssegéddel. Az összeveszésre egy gyerekes tréfa adott okot. Vasziljev mulatozás közben azt a megjegyzést tette, hogy meleg van, mire Koszics egy szódásüveget vett a kezébe és azzal ráfröccsentett Vaszi-lyevre. Ebből egy órával később vere-kedés támadt az uccán Vasziljev és Koszics között, aminek az lett a vége, hogy Vasziljev késsel megszúrta Koszics Milánt. A szurás olyan szerencsétlen volt, hogy Koszics félóra szünet után meghalt.

A vádlott a főtárgyaláson előadta, hogy Koszics öt fiatal leányok jelen-létében megszegyenítette, majd amikor ő békésen elindult társaságával, hogy hazatérjen, Koszics megtámadta őket, társait szétzavarta, öt többször arcul ütötte, sőt egy vasdarabbal is megütötte. Nem tudja mi történt azután.

A kihallgatott tanúk hasonlóképen adták elő a történeteket. A bizonyítási eljárás befejezése után dr. Gjenero Márkó államügyész kérte a bíróságot, hogy a vádlottat haláltokozó súlyos testi sértés büntetésében mondja ki bü-nösnek, Ognyanov Szvetozár dr. védő kifejtette, hogy önvédelem esete forog fenn és felmentést kért.

A bíróság a vádlott Vasziljev Milánt erős felindulásban elkövetett halált okozó súlyos testi sértésben mondotta ki bü-nösnek és ezért egy évi börtönre ítélte. Egyben kimondotta a bíróság, hogy az ítélet jogerőre való emelkedéséig a vádlottat azonnal szabadlábra helyezi. Ugy az ügyész, mint a vádlott és védője felebbezték.

Kétautószerencsétlenség Szentán

Halálragázolt munkás

Szentáról jelentik: Két súlyos autószerencsétlenség történt csütörtök este Szentán. A szerencsétlenség egyik áldozata Merkovics Györgye kragujeváci kereskedő, akit a főuccán ütött el egy autó. Merkovicsot, aki súlyosan megsérült, beszállították a közkórházba. Az autó tulajdonosát a rendőrség még eddig nem tudta megállapítani.

A másik szerencsétlenség a tornyosi úton történt. Velez Mozer István napszámos unokatestvérével Velez Mozer Imrével befelé tartott a városba. Az uton mögöttük egy teherautó jött nagy sebességgel. A sofőr a sötétben nem vette észre a két embert és csak akkor túlköt, amikor pár lépésre voltak az autó előtt. Velez Mozer Imre még idejében ki tudott térni, Velez Istvánnak azonban már nem sikerült menekülnie és a nagy sebességgel jövő súlyos teherautó elütötte. A kerekek átmentek a szerencsétlen emberen, aki súlyos belső sérüléseket szenvedett és a jobblátát az autókerekek töből lementszték. Az autó a szerencsétlenség után nem állt meg, hanem még nagyobb sebességgel berobogott a városba.

Velez Mozer Istvánt beszállították a közkórházba. Állapota életveszélyes. A rendőrség nyomozást indított az autó vezetőjének kiderítésére.

A kumanovói véres karácsony

Egy évi fegyház öt mázsa buzáért Fogház helyett pénzbírság

Ez évi január hetedikén, pravosláv karácsony napján, a bánáti Kumanovo község lakosságának karácsonyi ünnepét véres gyilkosság zavarta meg.

Csobanov Vita kumanovói legény több társával elment Maksics Joco jó módu kumanovói gazda házába, hogy annak két szép leányával, Zsarkával és Katicával töltsék a karácsony délutánt. Amikor azonban a legények Maksics lakásába léptek, már ott találták Mucala Rada, kumanovói román legényt, akire Csobanov már régen féltékeny volt. A két rivális hamarosan összeveszett, mire Csobanov társaival el is hagyta Maksics házát, de az uccán megvárta ellenfelét. Amikor Mucala Maksics házából kilépett, az uccán hömpölygő tömeg szemeláttára Csobanov kését a legény szívébe döfte, aki ott a helyszínen meghalt.

A velikibecskekereki törvényszék erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésért Csobanovot másfél évi fegyházra ítélte.

Az ügyész felelőzése folytán a noviszádi felelőviteli bíróság csütörtökön három évi börtönrre emelte fel Csobanov büntetését.

A főügyész megnyugodott, dr. Hraskó József védő az elítelt nevében semmi ségi panaszt jelentett be.

Balos Vikentia múlt évi december 25-én a malitoraki nagyréten, Guilleume József birtokostól — akinél alkalmasan van — öt métermáza buzát lopott és azt eladta Bodnár Józsefnek. Ugyanakkor elhitette Bodnárral, hogy 25 lán földje van és megvétele kinált 27 métermáza tengerit, amit Bodnár meg is vett és arra 5820 dinár előleget adott.

A velikibecskekereki kerületi törvényszék ez évi május 25-én Balost 2 és fél évi fogházra ítélte.

A noviszádi felelőviteli bíróság csütörtökön a büntetést 1 évi fegyházra és 200 dinár pénzbírságra változtatta át, amibe úgy az ügyész, mint az elítelt megnyugodott és így az jogerőre emelkedett.

1920 augusztus 13-án éjjel ismeretlen tettes Gavrilovics Lázár opovói gazdától két hámot, több lőszerszámkat-

részt lopott 1000 dinár értékben. Az opovói csendőrség a lopott holmit megtalálta Bogdanov Pera földművesnél, akit a pancsevoi törvényszék 1923 január 31-én két havi fogházra ítélte.

A novisadi felelőviteli bíróság a vádlott beismerő vallomását enyhítő körülménynek tudta be és a csütörtökön megtartott főtárgyaláson a fogházbüntetés mellőzésével Bogdanovot 1200 dinár pénzbírságra ítélte.

Elítélt és ügyész megnyugodtak.

Potiski-Sveti-Nikola 1922. december 1-én Vasin Venko és Budovancev Cseda, akiknek közös földjük volt, összevesztek, amelynek folyamán Vasin valamilyen kemény tárggyal fejbevégtte társát, akinek homlokán, bal szem felélt mély seb támadt.

A vilika-kikindai kerületi törvényszék ez évi január 20-án nyolc napi fogházra és 200 dinár pénzbírságra ítélte Vasint.

Az ügyész felelőzése folytán a noviszádi felelőviteli bíróság csütörtökön megsemmisítette az elsőfoku bíróság ítéletét és azt új tárgyalás és új ítélet hozatalára utasította.

Becskekereki vázlatkönyv

1. **Váltóhamisításról** suttognak napok óta Becskereken. Négyezer négyezer dinár tulhaladja az az összeg, amelyet hamis váltók alapján kicsalt legelőkébb vállalatok igazgatóitól a becskekereki urtársaság egyik legismertebb, legdédelgettebb tagja. Az egykori snájdig huszártiszt, számtalan párbaj hőse, maga a megtestesült párbajkodex, a nőhódító gáncsnélküli lovag elsikkasztott négyezer négyezer dinárt, hamisított egész csomó aláírást és elkölte a lopott pénzt az utolsó fillérig utazásra, pezsgőre, kártyára — nagyuri passziókra. Mindezen bűnökért a váltóhamisító lovag — szobafagszót kapott. Egy hét óta nem mozdul ki lakásáról, mert mégis maradt benne annyi becsületérzés, hogy egyelőre nem mer a világ szeme elé kerülni. Az önkéntes szobafagszággal úgy látszik végleg el van intézve az ügy, hiszen egy héttel a hamisítás felfedezése után a károsultak még mindig nem tettek feljelentést — senkisé tudja miért? — és valahogy kezd elsikkadni az egész dolog az előkelő társasági élet kulisszái mögött. **Makszincsev** Sándor, a becskekereki villanytelep szolgálója csak 18.000 dinárt sikkasztott. Nem egyszerre, lassacskán, ahogy éppen nagyon kellett a pénz a szolgáló feleségének, négy kiskoru gyermekének. A nyomor sikkasztott pár ezer dinárt és a sikkasztás felfedezése után egy órával a tettes már börtönben ült. Most vizsgálati fogoly és várja, hogy mikor fog ráérni a törvény néhány néhez évet vagy hónapot és talán azt is várja, hogy mikor hozzák be lakótársul az ügyészségi fogház cellájába a másik bűnöst, az urt csalót, akinek könnyelmű élete négyezer négyezer dinár idegen pénzbe került. Szegény Makszincsev Sándor, bizony oda került a vádlottak padjára a 18.000 dinár miatt, de, hogy ott lesz-e a négyezer négyezer dináros kolléga is, hát az — legalább is — bizonytalan...

2. **Kintorna** rovatban volna helye az alábbi beszélgetésnek, ha nem volna annyira igaz és jellemző a becskekereki állapotokra:

Detektív: És mért nem próbálták a kasszát is felnyitni?

Betörő: Óreg fiúk vagyunk mi ahhoz. Becskereken ujabban a végrehajtó viszi el a Wertheim-szekerényből a pénzt. Szegény betörőnek, asztaliókban, sifonérban és ki tudja, hogy még hol nem — kell megkeresni azt a pár ezer dinárt, amit a végrehajtó elől rejtenek biztos helyre az adófizető polgárok.

3. **Az adózás** különben kimeríthetetlen téma Becskereken. Számtalan gyűlésezés, deputációzás, kérvényezés után a pénzügyminiszter végre három hónapi halasztást adott a becskekereki adófizetőknek hét esztendői vagyon-, jövedelem és hadinyereségszájuk kifizetésére. A három hónap november 15-én jár le, a miniszter leírata pedig a halasztás engedélyezéséről október utolsó napjaiban érkezett Becskerekre. A korábban megkezdett adóvégrehajtásokat a miniszteri határozat értelmében felfeszta-

tották október végén, de november közepén — ugyancsak a minisztérium határozata alapján — újból meg fogják kezdeni. Meg van tehát a halasztás, amelyért annyit küzdöttek a kereskedők és a mellyel nagynehezen elérték, hogy — két héttel eltolták a végrehajtásokat. A pénzügyi kormány viszont, hogy a kecske is jóllakott, a káposzta is megmaradt: megadta a halasztást, de csaknem pontosan annyi időre, amíg a pénzügyigazgatóság elkészült a végrehajtások technikai előkészületével.

Senta város póre

a Dunagőzhajózási Társasággal A sentai Tisza-hajóállomást visszaköve- teli a város:

Szentáról jelentik: Nem mindennapi pör készül Senta város és a Dunagőzhajózási Társaság között. Még 1913-ban a város közgyűlése megszavazta és a vármegye jóváhagyta a városi tanács megállapodását a Dunagőzhajózási Társasággal, mely szerint a társaság a Tisza-parton kilencven négyzetöl telket kap Szentától azzal a kötelezettséggel, hogy a telken állomásépületet emel a hajóforgalom részére és tulajdonelismérés címén évi egy darab huszkoronás aranyat fizet a városnak.

A szerződést a közbejött háború miatt nem írták alá, a Dunagőzhajózási Társaság azonban felépítette az állomásépületet és ki is fizette rendszeren az évi bérösszegeket egészen 1918-ig, amikor az impérium-változás egészen új helyzetet teremtett. A jugoszláv kormány az Ausztriával kötött szerződésben belement abba, hogy a Dunagőzhajózási Társaságnak joga van jugoszláv folyókon hajót járattatni, de nem ismerte el azt a jogát, hogy hajókikötő állomásokat béreljen. Senta város a szerződés alapján visszakövetelte a telket a társaságtól, amely arra az álláspontra helyezkedett, hogy a telkek az ő tulajdona, legfeljebb arról lehet szó, hogy a telkek árát négyzetölenként háromszáz dinárral kifizelt.

Mint hogy a város és hajótársaság nem tudtak megegyezni, Senta város elhatározta, hogy bírói útra tereli az ügyet és pört indít a Dunagőzhajózási Társaság ellen. A jogügyi bizottság

Kikiáltották

a sziriai köztársaságot

Nagy harcok Damaszkusz közelében

Párisból jelentik: A Liberté tudósítója megerősíti azt a hírt, hogy a fölkelők Sziriacban kikiáltották a köztársaságot és Vakri fölkelővezért választották meg elnöknek.

A fölkelők a lap szerint Damaszkusztól huszonhárom kilométerre délre több ezer embert összpontosítottak és új támadást készítenek elő. A francia csapatok mindent megtettek a támadás visszaverésére: Damaszkuszban barrikádokat emeltek, drótsövényeket építettek és az uccákon páncélos autók cirkálnak. A fölkelők az elmuft este tizenegy kilométerre megközelítették a várost, azonban repülőgépek bombákkal és gépfegyverekkel szétszórták a támadókat. Az éjszaka sötétjében újabb kísérletet tettek a felkelők és elfoglalták a Damaszkusztól délre fekvő dombokat. A franciák csak háromórás súlyos harcok után tudták a dombokat visszavenni.

A visszavonuló felkelők felrobbantották azt a vasuti hidat, mely Damaszkuszt Haita várossal összeköti. Gamellin tábornok csapatai döfő harcra készülnek.

DRÓTKÖTELEKET

szigetelt és csupasz rézhuzalokat, villámpanaszinókat, antennadrótokat, ólomkábelet elsőrendű minőségben, jutányos áron szállít a Novisadi Kábelgyár (Radnička ul. 2.) Telefon: 121. 4433

HIREK

— **Változások a bácskai közigazgatásban.** Szomborból jelentik: A bácskai alispán Krsztonosics Gyuró parabutyi segédjegyzőt Bukinba helyezte át. Parabutya segédjegyzőnek Makszimovics Makszat nevezte ki.

— **Új községi orvos.** A közegészségügyi miniszter dr. Akacatov Nikola volt petrográdi szanatórium-tulajdonost Molra községi orvosnak nevezte ki.

— **A kettős birtokosokról szóló jugoszláv-magyar megegyezés harmadikán lépett életbe.** Szentáról jelentik: Magyarország és Jugoszlávia között megegyezés jött létre a kettősbirtokosokra vonatkozólag és a megegyezés november harmadikán életbe lépett. Azoknak a birtokosoknak, akiknek akár a jugoszláv, akár a magyar határtól tíz kilométernyi körzetben van birtokuk, azoknak nem kell a határátlépéshez sem utlevél, sem vizum, elégséges a birtokról szóló igazolvány, amelyet a vámörsgnek kell felmutatni. A bizonyítványt városokban a rendőrfőkapitányság, községekben pedig a szolgabírói hivatal állítja ki.

— **Szobotica város közgyűlése.** Szobotica város kiszélesített tanácsa november 17-dikén rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozatán több fontos tárgy szerepel. A városi tanács csütörtökön előkészítő ülést tartott.

— **Polgármesterválasztás Viroviticián.** Viroviticiáról jelentik: Most zajlott le a polgármesterválasztás, melynek eredményeképpen Virovitica város polgármesterévé Siffer Antal Radics-párti földmivest, polgármesterhelyettesé Valentic Károly horvát egység-pártit választották meg.

— **A Davidovics-párt vezet a montenegrói községi választásokon.** Cetinéből jelentik: Montenegróban most vannak folyamatban a községi választások, amelyeknek eredményét nagy érdeklődés előzi meg. Cetinében a mandátumok többségét a Davidovics-párt szerezte meg és utána a montenegrói föderalisták szereztek meg a legtöbb mandátumot. Hasonló eredményeket várnak Montenegró legtöbb helyén.

— **Abd el Krim nem kér békét.** Párisból jelentik: A Matin csütörtöki számában megcáfolja a lapoknak azt a hírét, amely szerint Abd el Krim békét kért.

— **Nem helyezik el a noviszádi munkáskamarát.** Azokkal a hírekkel szemben, amelyek szerint a novisadi munkáskamarát Beogradba vagy Zemunba helyeznék át, a munkáskamara vezetősége közli, hogy a kamara áthelyezéséről szó sincs. A törvény szerint a vajdasági munkáskamara székhelye csak Noviszad lehet.

— **A volt bolgár király családjával részt vett a pápa miséjén.** A Stefaniügynökség római jelentése szerint XI. Pius pápa szerdán délelőtt a magánlakosztályában lévő kápolnában misét mondott, amelyen Ferdinánd volt bolgár király, továbbá Naleida hercegnő és érje, würtembergi Albert herceg vettek részt. A fejedelmi hívők a Szentatya kezéből fogadták az oltáriszentséget.

— **Gömbös horvát nyelvű beszédekkel agitál a letenyei kerületben.** Budapestről jelentik: A letenyei kerületben csütörtök reggel kezdődött meg a pótválasztás Fitz Artur kereszténypartí és Somogyi Béla fajvédő-jelölt között. A fajvédők óriási agitációt fejtettek ki már napok óta a kerületben. Gömbös Gyula a fajvédő programot a kerület horvát községeiben: Tótszerdahelyen, Tótszentrantonban, Petrivente községében horvátul is hirdeti.

— Az új perzsa király bezáratta a pálinkaméréseket és játékházakat. Teheránból jelentik a *Chicago Tribunnak*: Pahlavi király — a volt Riza bey — rendeletet bocsátott ki, amelyben valamennyi játékház és pálinkamérés bezárását rendeli el és kijelenti, hogy uralma a munkát és a haladást fogja jelenteni. A küldötségek fogadása során a király ismételt hangzott, hogy nagyszabású rendszabályokat fog hálalétként tenni az ország helyzetének megjavítására. Bizottságot neveztek ki, amely előkészíti az alkotmányozó gyűlés megválasztását. A gyűlés háromszáz tagból fog állni és kebelében képviselve lesz a lakosság valamennyi osztálya. Az alkotmányozó gyűlés feladata az, hogy alkotmányreformot dolgozzon ki és ezzel törvényesítse a volt sah elmozdítását, valamint Pahlavi trónralépését.

— **Béharcot indítottak a noviszadi cipész munkások.** Noviszadról jelentik: A noviszadi cipésmunkások csütörtökön béharcot indítottak és beszüntették a munkát. A sztrájk ügyében a munkaadók csütörtökön este ülést tartottak a Trombitás-féle vendéglőben.

— **Megszűnt a Zadruzna Banka becskerekeli fiókja.** Becskerekéről jelentik: A Zadruzna Banka becskerekeli fiókját a sarajevói Bosanska Banka megvásárolta és fiókot állított fel Becskerekén. A Zadruzna Banka fiókjának felszerelését csütörtökön elszállították Noviszadra.

— **Új napilap indul Kolozsvárott.** Kolozsvárról jelentik: November 8-án új napilap indul Kolozsvárott. Az új lap címe: „Az Est”, szerkesztője Polónyi Albert.

— Egy német fájvédő lap hazaárulási vádját a müncheni bíróknak ellen. Hamburgból jelentik: A *Vaterland* című fájvédő hetilap több cikkben hazaárulási vádjával illette *Faulhaber* müncheni bíróst, akiről azt írta, hogy a katolikus Bajországot el akarja szakítani a birodalomtól. *Faulhaber* kardnális a cikkek miatt beperelte a lapot, a hamburgi törvényszék azonban *Huppert* felelős szerkesztőt, aki a sajtójogi felelősséget vállalta, felmentette. Szerdán volt a felelősségi tárgyalás, amelyet hosszabb tanácskozás után a bizonyítás kiegészítése miatt elnapoltak. A bíróság elrendelte *Ludendorff*, *Hitler* Adolf, *Strasser* képviselő, gróf *Bothmer*, *Esser* fájvédő-képviselő és több más tanu kihallgatását.

— **Veszedelemes csekkcsalókat tartóztattak le Hamburgban.** Hamburgból jelentik: A hamburgi rendőrség egy szállodában letartóztatta *Grauer* Lajos és *Milhaus* Gusztáv egész Európában körözött veszedelemes csekkcsalókat, akik csaknem minden metropolisban követtek már el csalásokat. A csekkcsalóknál a hamisításhoz használt igen sok anyagot, többek közt perforáló gépet, nagy német és angol bankok, valamint különböző kereskedelmi kamarák és követségek hamis bélyegzőit találták.

— **Sztrájkba léptek egy montenegrói tanítóképző növendékei** Cetinjéből jelentik: Danilovgradban a tanítóképző növendékei sztrájkba léptek és egyik tanáruk elhelyezését követelik. A sztrájk két nap óta tart.

— **A »Falu rossza« szerb műkedvelőkkel.** A szubotikai »Műpártoló Kör« — mint már jelentettük — új szerb és magyar társulat szervezésével újjáalakult és legközelebb megkezdte működését. Ugy a szerb, mint a magyar tagozat Szubotica legobb műkedvelőit gyűjtötte össze. Az első előadás szerb nyelven lesz és külön érdekessége, hogy a szerb műkedvelők dr. *Bélics* ügyvéd rendezésével a »Falu rossza«-t mutatják be. Az előadás november 15-én lesz, esti nyolc órai kezdettel. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Stinnesék százezer fonttal tartoznak Bécsben.** Bécsből jelentik: A Stinnes-koncern vállalatának felszámoltatása alkalmából a vagyon felügyelők megállapították, hogy a koncern három bécsi nagy banknak körülbelül 100.000 angol fonttal tartozik. Ez az adósság teljesen fedezve van, mert még annak idején Stinnesék lekötötték fedezetképpen a mühlheimi vállalatokat.

— **Az osztrák postai és vasuti alkalmazottak mozgalma.** Bécsből jelentik: Az állami tisztviselők sztrájkjának elhárítása után máris újabb közalkalmazottak kezdtek bérmozgalmat. A posta, táviró- és telefon alkalmazottak memorandumot terjesztettek a kormányhoz, amelyben november 22-ig átlagos havi tizenhat szillinges fizetésemelést kérnek. Ugyancsak bérmozgalmat kezdtek a vasutasok is.

— **Öngyilkos lett a becskerekeli cukorgyár helyettes igazgatója.** Velikibecskekről jelentik: *Guttman* Jakab, a becskerekeli cukorgyár technikai osztályának helyettes igazgatója csütörtök délután a gyárban levő lakásán lőbelötte magát és egyórai szenvedés után meghalt. Levelet nem hagyott hátra, kihallgatni sem lehetett, úgyhogy tettének oka nem állapítható meg. A negyvenéves *Guttman* az utóbbi időkben betegeskedett és lehet, hogy előtűti elkeseredésében vált meg az élettől. *Guttman* mint egyszerű munkás került a gyárhoz s szorgalmával és képességeivel emelkedett előkelő vezetőpozícióba.

— **Sztrájk Osijeken.** Osijekről jelentik: Az épülőben levő osijeki villanytelep munkásai — rövid időn belül most már másodízben — sztrájkba léptek, mert a rendkívül alacsony munkabérekkel nem voltak megelégedve. A munkások hét dinár órabért követelnek, melyet azonban a vállalat nem hajlandó megadni.

— **Nemzetközi betörőbanda garázdálkodik Beogradban.** Beogradból jelentik: A beogradi rendőrség már hetek óta nyomoz egy titokzatos betörőbanda után, amely sorozatosan követi el a betöréseket. Szerdán éjjel a betörők a „*Harisnyakirály*” üzletébe törtek be, ahonnan huszonezer dinár értékű árut és készpénzt loptak el. A rendőrségnek az a feltevése, hogy Beogradban egy nagyobb nemzetközi betörőbanda működik.

— **Az ügyészségi alelnök nevében megakarták zsarolni Budapestben a letartóztatott Löbl József feleségét.** Budapestről jelentik: A *Tremmel* Mátyás honvéd meggyilkolása miatt elítélt *Löbl* József feleségénél szerdán délelőtt megjelent egy hordár, aki az asszonynak dr. *Kovács* Péter ügyészségi alelnök fogházigazgató aláírásával ellátott levelet adott át, amelynek írója pillanatnyi pénzzavarára hivatkozva félmillió koronát kért és ennek ellenében megígérte, hogy *Löbl* Józsefet sok kedvezményben fogja részesíteni a fogházban. Az asszony átadta a pénzt, mivel azonban sejtette, hogy zsarolásról van szó, követte a hordárt, akinek a törvényszék folyosóján lett volna találkaja megbízójával. Az ismeretlen azonban megnevezte, hogy le fogják leplezni és nyomtalanul eltűnt, nem várva be a hordárt. *Löbl*né ezután bemutatta a levelet dr. *Kovács* Péter fogházigazgatónak, aki feljelentést tett a rendőrségen a nevével visszaélő zsaroló ellen.

— **A noviszadi ingyenkenyér egyesület hangversenyestélye.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Ingyenkenyér egyesület szombaton a Szlobodában nagyszabású hangversenyestélyt rendez, melynek egész jövedelme az Ingyenkenyér egyesület pártfogottjainak jut. A hangversenyen dr. *Mócs* Sándorné, *Markovics* Mara asszonyok és *Waldner* Edit gondokaművésznő szerepelnek. *Kohn* Gyuláné elnöknő és a rendezőbizottság fáradságátalanul dolgozik az est sikerén.

Karambol

A Halasi-úton ment egy elegáns autó, szembe jött egy mérsékeltlen elegáns autó, oldalt, a fűszerüzlet előtt állt a harmadik autó, amely teherautóvárosból tengette életét. A kocsiuton — több hely nem lévén — a két sebesebben rohadó így vallott: Mikor autó elütötte egymást. Felfordultak. Az ucca népe összeszaladt. Jött egy detektív is, aki kihallgatta a szemtanúkat. Mari néni

reggel bejöttem a piacra, mindjárt mondtam a lányomnak: Te Böske, valami rém rossz előérzetem van. Dében az ebédnél szálka akadt a torkomon... (tovább nem folytathatta, mert két rendőr elvonszolta.) Gáspár bácsi, az ucca-seprő csak úgy a pipája mellől sercegte oda: »összementek, bumm!« Az elegáns autó sofőrje kikaparta a kerékek alól levágott jobbütét és így szólt: »Az a vadállat rámhajtott!«. A mérsékeltlen elegáns taxi sofőrje, aki haldoklott, vizszatartotta elröppenő telkét és haragosan nyögte: »Az a vadállat egyenesen rám hajtott!«. A teherautó sofőrje becsületszavára kijelentette, hogy nem látott semmit. Az öreg szekeres gazda, aki az egész jelenetet a kocsija bakjáról nézte végig, büszkén, bölcsen, mint akiből a kőbe vésett ige beszélt, így sóhajtott: »A világ minden kincséért se ilyének ilyen ördögsekerére!« — és becéző gyöngédséggel suhintotta meg ostorát a lovak fölött:

— *Gyi te Pejkó, gyi te Ráró!*

(—)

— **Kézrekerítettek Bécsben egy Oszijekről megszökött rabot.** Oszijekről jelentik: *Schrirer* Oscar háromévre elítélt szabónak néhány hónappal ezelőtt sikerült megszöknie az osijeki fogházból, ahol börtönbüntetését töltötte. Miután jóviseletű volt, a fogházfelügyelő megengedte neki, hogy egy fegyűzőr kíséretében Osijeken lakó családját felkeresse. Mig az őt az előszobában várakozott foglyára, *Schrirer* az ablakon keresztül megszökött. Akkor körözölevelet adtak ki ellene és most a bécsi rendőrség arról értesítette az oszijekeri rendőrséget, hogy a körözött *Schrirer*t Bécsben letartóztatták. A kiadási eljárás megindult.

— **A szubotikai Ipartestület el-lenzékének felhívása.** Tudomására hozzuk iparostársainknak, hogy az Ipartestület jelenlegi előjárósága ellen benyújtottuk a bizalmatlansági indítványt, amely a november 8-iki rendkívüli közgyűlés napirendjén fog szerepelni. Felhívjuk mindazokat az iparostársainkat, akik rendet, békét és munkát óhajtanak az Ipartestület kebelében, okvetlenül jelenjenek meg a közgyűlésen és a bizalmatlansági indítványt tegyék magukévá.

— **Kivándorol a császári főnemesség Bécsből.** Bécsből jelentik: A régi osztrák arisztokrácia, amely évszázadokon át a bécsi udvar fényében sűtkérezett, lassanként kivándorol az osztrák köztársaság fővárosából. Ujabbán huszonegy hatalmas palotát kínálnak eladásra a házúgnők, azonban a házvevők nem jelentkeznek. Az arisztokratákkal együtt összeomlott pénzfjedelmek és bankok is eladásra kínálják palotáikat. Eladó *Salm* gróf palotája a III. kerületben a grófi családról elnevezett *Salmgasse*ban a hozzátartozó hatalmas parkkal együtt. *Sternberg* Fülöp gróf palotája a III. kerületi *Ungargasse*ban, szintén nagy, pompás kerttel. *Haas* báró palotája a IV. kerületben. *Károly* István főherceg palotája a *Wiedner Hauptstrassen*

óriási kerttel. *Károly* István főherceg és családja tudvalevőleg felvették a lengyel állampolgárságot és Lengyelországba költöztek. A gróf *Pálffy* palota a *Vallnerstrasse*ban, amelyet három év előtt *Kola Richard*, az ismert bankár vett meg. Tőle a *Britosztrák* bank, az Angol-magyar bank bécsi leányintézetének birtokába került. Néhány hónap előtt a *Britosztrák* bank beolvadt a *Kompassbank*ba és mostan ez ismét áruba bocsátja. Néhány dobenuai *Dobner* lovag palotája a *Terézianum* közelében. A világhírű *Zwieback*-cég tulajdonosnőjének, *Zirner*nének villája nagy kerttel *Hietzing*ben. A volt *Osztrák-Magyar Bank* házkomplexuma a *Bankgasse*ban, *Herrengasse*ban és a *Strauchgasse*ban. *Castiglioni* hatalmas palotája a *Schwarzenbergplatz*on, ahol azelett a *Castiglioni* koncern irodái voltak elhelyezve.

— **Ujabb katasztrófális vihar a perzsa-öbölben.** Berlinből jelentik: Bagdadból érkezett jelentés szerint a perzsa öbölben a vihar ismét katasztrófát okozott. Négyezerötven halász a tengerbe fullt.

— **Beniczky ügye a Kurián.** Budapestről jelentik: *Beniczky* Ödön kormányzósértési bírópörét a Kuria november 11-én tárgyalja.

— **Bányalégrobbanás.** Düsseldorfból jelentik: *Lintford*ban a *Friedrich Heinrich*-tárnában szerdán reggel bányalégrobbanás volt, amelynek két bányász áldozatul esett. Hatan megsebesültek.

— **Gyilkos inas.** Osijekről jelentik: *Folk* Ferenc tizennégy éves szabónas és *Elmauer* Antal tizenhat éves asztalosinas a tanonciskolából jövet valamin hajbakaptak. *Elmauer* a földre teperte *Folk*ot és bokszrel összeverte. Mikor *Folk* nagynehezen kiszabadította magát és futásnak eredt, *Elmauer* a bokszrel utána rohant. *Folk* kését rántotta elő és üldözőjét mellbeszurta. *Elmauer* véresen rogyott össze és mire a kórházba szállították, kiszendvedt. A gyilkos inast letartóztatták.

— **Harminchárom láda ércpéncz érkezett Szentára.** Szentáról jelentik: A szentai járási pénzügyigazgatósághoz csütörtökön harminchárom láda két- és egydináros ércpéncz érkezett, háromszázharmincezer dinár értékben.

— **Ki volt a szurkáló?** A Bácsme-gyei Napló legutóbbi számában szentai jelentés alapján közölte, hogy *Szitarics* Károly bocskoros megtámadta *Takács* János haragosát, akit ő megszurkált. *Szitarics* Károly most annak közlését kéri, hogy a verekezésben nem neki, hanem a fiának, *Szitarics* Sándornak volt szerepe. A haragosok a szurkálás óta már ki is békültek.

— **A szentai szerb nőegylet műsoros estélye.** Szentáról jelentik: A szentai szerb nőegylet szombaton, november 7-ikén az *Eugen*-szállóban ballal egybekötött műsorosestélyt rendez, amelyen két vigiátéket adnak elő. Szerepelni fognak *Dotlics* Steván, *Branovacs*ki Nádó, *Tatics* Mira, *Branovacs*ki Daniló, *Vuics* Szófia, *Pelestics* Vladimir és *Vukovics* Ivánka. *Dimitrijevic* Béba el fogja énekelni *Zajc* horvát zeneszerző *Gondola* című dalát és *Gounod* Szerenádját. Az estély iránt az egész városban nagy az érdeklődés.

— **Frunse utóda.** Moszkvából jelentik: *Frunse* hadügyi népbiztos utódául *Vorosilov*ot, a moszkvai helyőrség parancsnokát szemelték ki.

— **Gedő Lipót Becskerekén.** *Gedő* Lipót, az ismert festőművész és rajzoló jelenleg Becskerekén tartózkodik s a bécsi *Internacionálise Archiv* megbízásából portrékat rajzol a nevezetesebb jugoszláv politikai faktorokról. Szombat délután négy órakor karrikatura délutánt tart a becskerekeli cukrászdában, amelyen mindenkit szívesen látnak.

— **Műsoros teadélután** Beeskereken. Beeskerekről jelentik: A *Humanitás* nőegylet vasárnap délután négy óraker műsoros teadélutánt rendez a Kaszinóban.

— **A sentai Népkert tolvajai.** Sentáról jelentik: Néhány nappal ezelőtt a tetőn át ismeretlen tettesek belopóztak a Népkert üvegházába, ahonnan száz darab japán Chrisantémot és szekfüt loptak és nagy kárt okoztak a melegágyi palánták között. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Házasság.** Bálint István és Balázs Gyöngyike e hó 14-én 4 óraker tartják esküvőjüket a Szentgyörgyi templomban.

— **Kérelem.** A suboticei Zsidó Nőegylet és Népkönyha ezton kéri a jószívű embereket, hogy a nemes intézményt természetbeni adományaikkal támogassák.

Harmadik huzási nap. *Lepedat és Jovanovic* suboticei cégnél vásárolt sorsjegyek közül november 4-én a következő számok nyertek: 40.000 dinárt: 148081 sz. 3.000 dinárt: 39246, 71212, 148919 sz., 1.000 dinárt: 13123, 42989, 58837, 84140, 149236 sz. 400 dinárt: 6759, 72, 10320, 30, 11994, 79, 95, 13952, 14361, 23013, 39, 27441, 69, 29608, 39220, 42972, 47490, 93, 53011, 58836, 67297, 68869, 71246, 90, 99, 72448, 73913, 76813, 50, 79902, 54, 86136, 86522, 24, 68, 89437, 104166, 94, 109561, 71, 117303, 119512, 66, 122907, 56, 73, 132451, 57, 13440, 76, 93, 136328, 45, 90, 138804, 148068, 148915.

Gragyanszka Kaszina november 8-án pontosan 5—7-ig tea-délutánt rendez a kaszinó tagjai és azok vendégei részére.

Orvosi hír. Dr. Brezovszky Nándor noviszadi sebész-főorvos szabadságáról visszaérkezett és újból megkezdte rendelését.

Dr. Majoros István fogorvos rendelőjét Trg. Szloboda 2—5. szám alá helyezte át. (Városházával szemben, az autótaxi állomás fölött.)

A legjobb ital kirándulásnál és utazásnál. Az alkohol magának követeli azt a jogot, hogy a kirándulásoknál és utazásnál a megfelelő ital, pedig farszt, ahelyett, hogy frissítene. A legjobb ital erre a célra a meleg vagy hideg tea. A »Teaskanna« védjegyjű tea kifőzve vagy édesen megörzi a kellemes és jó ízét. Miután erre a célra különösen alkalmas, a mindennapi családi italnak kell lennie.

KINTORNA

A szombori Sloboda-kávéház egyik sarkában hangtalanul gubbaszt — rendszer szokásával ellentétben — dr. Szántó Miklós. Nem hajlandó szóbaállni senkivel, nem felel a hozzáintézett kérdésekre, csak ül némán és vésztióslóan.

— Mit csinálsz? — kérdi egyik barátja, aki az imént jött csak be a kávéházba.

— Szeretnék madár lenni — mondja Szántó dühösen kitérve.

— Miért?

— Akkor nem fájna a fogam.

*

— Mit gondolsz, miért mondta rám a Béla, hogy habléány vagyok?

— Ugy látszik, megtudta, hogy az anyád mosónő.

*

Nagynehezen sikerül betereelni a vidéki atyafit egyik szuboticei divatárúüzletbe.

— Jöjjön be, bácsi, vegyen valamit, igen szép zsebkendőkkel szolgálhatunk.

— Sose vót nekem zsebkendőm, minek az?

— De idenézzen kelmed — biztatják — ezek olyan zsebkendők, hogy úgy törülhetel velük az orrát, mintha csak az újjával törölnéd.

LEGUJABB

Orosz-olasz titkos szerződés az SHS királyság és Románia ellen

A Newyork World leleplezése

Newyorkból jelentik: A *Newyork World* közli annak a titkos szerződésnek szövegét, amelyet Olaszország és Szovjetoroszország kötött a múlt évben a kelet-európai politikára nézve.

A szerződésben — írja a *Newyork World* — mindkét állam szabadkezet biztosít magának az SHS királyságot, Romániát és Törökországot illetően.

Oroszország kötelezi magát arra, hogy orosz—török háboru esetén flottá-

ját Erzérum felé irányítja és a Boszporuson flottaakciót kezd. Viszont orosz—török háboru esetén Olaszország politikailag támogatja Oroszországot. Az SHS királyság tekintetében Oroszország elismeri az olasz érdekeket és lemond mindentébe beavatkozásról. Ezzel szemben Olaszország szabadkezet ad Oroszországnak a besszarábiai kérdésben.

A *Newyork World* közlése diplomáciai körökben óriási feltűnést kelt.

A francia szocialisták a Painlevé-kormány támogatását határozták el Painlevé nagy győzelme a kamara csütörtöki ülésén

Párisból jelentik: A szocialisták megváltoztatták szerdai határozatukat és kimondták, hogy Painlevé kormányát az ellenzékkel szemben teljes erejükkel támogatni fogják.

A szocialistáknak ez az újabb állás-

foglalása a Painlevé-kormány helyzetét véglegesen megszilárdította. A kamara a csütörtöki ülésen 400 szóval 30 ellenében elutasította az ellenzéknek azt az indítványát, hogy a benyújtott interpellációkat azonnal tárgyalják le.

KÖZGAZDASÁG

A noviszadi kereskedelmi és iparkamara új székházat vesz

A kamara teljes ülése

A noviszadi kereskedelmi- és iparkamara kedden délután *Miroszaviljevics Koszta* kamarai elnök elnöklése alatt ez év nyolcadik teljes ülését tartotta, amelyen a folyó ügyeken kívül dr. *Koszics* Mirkó egyetemi, kamarai főtitkár jelentést tett arról, hogy a Zadruzna Banka banképületét a hadügyminisztériumnak adta és így a kereskedelmi- és iparkamara is kénytelen lesz a bank épületében birt helyiségeit jövő év végéig kiüríteni. Felmerül tehát annak a szükségessége, hogy a kamara új helyiségekről, esetleg saját székház létesítéséről gondoskodjék.

A kérdés körül nagy vita keletkezett. Több megoldási terv merült fel, de ezek legtöbbje az önálló székház létesítését kívánta. Viszont abban a tekintetben megoszlottak a vélemények, hogy vegyen-e a kamara erre alkalmas épületet, vagy építsen-e új székházat.

Végül is szűkebb bizottságot küldöttek ki, amely konkrét javaslatot fog a teljes ülés elé terjeszteni.

Dr. *Koszics* Mirkó beszámolt a kamarának a legutóbbi ülés óta kifejtett tevékenységéről, amelyet a kamara teljes ülése meglegedéssel vett tudomásul. A kamaraadó-, vám-, iparendély-kérdésekben és más ügyekben járt közbe. A kereskedelmi miniszter a kamara közbenjárására a hazai mészégetők fokozottabb védelmére a külföldi mész vámját métermázsánként egy aranydinárról háromra emelte fel.

A kamarát újból foglalkoztatta az ipartestület és az önálló szabóiparosok önszegélyző szövetezete közt folyó harc, amely tudvalevőleg onnan indult ki, hogy az ipartestület a szabók szövetezetének alapszabályaiban két pontot sérelmez. Ez a két pont olyan jogokat juttat a szövetezetenek, amelyek csak az ipartestületet illetik meg. A kamara elhatározta, hogy a két szembenálló testületet együttes ülésre fogja meghívni és békítőleg fog közbenjárni.

A kamara az összes vajdasági gazdasági egyesületeket, szövetségeket, tözsdéket és a beeskereki kereskedelmi kamarát felhívta, hogy foglaljanak sürgő-

sen állást a postatakarékpénztár fiókjának Noviszadra való helyezése mellett.

A prágai kereskedelmi- és iparkamara meghívta a noviszadi kamarát, hogy képviseltesse magát hetvenöt éves jubileumán. A kamara úgy döntött, hogy táviratilag fogja a prágai kamarát üdvözölni.

A kamara *Monasevics* Sz. Dusán javaslatára felir a pénzügyminiszterhez, hogy az adófelszámolási bizottságoknál divó joggyakorlatot egységesítse és a vajdaságiaknak ugyanazokat a jogokat juttassa, amilyenek a horvátországi és szerémségi adófizetőket megilletik.

SPORT

Szezonzárás. Az őszi szezon utolsó fordulója kerül vasárnap eldöntésre. A bajnokság első négy helyezetteje küzd meg egymással: a Bácska az SzMTC-vel, a Szombori Sport pedig a Sand-al — Szomborban. A Bácska—SzMTC mérkőzés, mely a Sand-pályán lesz, a szezon legérdekesebb meccsének ígérkezik. A munkáscsapat, mely pompás starttal sokáig a lista élén állott, a Bácska ellen mindig bámulatos lelkesedéssel szokott küzdeni. A vasárnapi mérkőzésen előreláthatólag szintén mindent belead a küzdelembe, de hogy ez elég lesz-e a győzelem megszerzéséhez, azt nehéz megjósolni. A mérkőzés délután fél három óraker kezdődik. A Sand Szomborba megy át és a Sporttal játsza le bajnoki mérkőzését. A piros-fekete legénységnek a legjobb formáját kell kijátszani, ha a hazai pályán igen veszélyes szombori csapattal szemben eredményesen akarja megállni a helyét. A két bajnoki meccsel bezárul az őszi szezon és megkezdődik a téli pihenő.

Mázics vezet a Budapest II. oszt.—Kassa mérkőzést. A szuboticei bírógárda legkiválóbb tagját, Mázcis Andrászt az MLSz meghívta a Budapest II. oszt.—Kassa válogatott mérkőzés levezetésére. Mázcis a meghívást elfogadta és közölte az MLSz-el, hogy szombat reggel érkezik meg Budapestre. Őszintén örülünk a kitünő szuboticei futballbíró újabb sikerének.

Összeállították a magyarok ellen játszó olasz csapatot. Az olasz szövetségi kapitány összeállította a Budapesti játszó olasz válogatott csapatot. A csapat a következő: Combi (Juventus) —

Allemandi (Juventus), Bellini (Internazionale) — Dugoni (Modena), Bernardini (Róma), Gandini (Alessandria) — Conti (Internationale), Schiavio (Bologna), Della Valle (Bologna), Magnozzi (Livorno), Cevenini III (Internationale). Tartalékok: De Pra. Baloncieri és Janni.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1925. november 5.

Budapest deviza 1260—1262.66, valuta 1252.66—1260.66.

Prága deviza 60—60.50, valuta 59.75—60.25.

Berlin deviza 743—745 milliárd márka, valuta 738.50—742.50 milliárd márka.

Bécs deviza 1254—1258, valuta 12.505—12.565.

Trieszt deviza 44.70—44.90.

Newyork deviza 171.50

Zürich, nov. 5. Zárlat: Beograd 9.20, Páris 270, London 2515, Newyork 511, Brüsszel 2350, Milanó 2045, Amsterdam 208.80, Berlin 123.60, Bécs 73.15, Szófia 3.775, Prága 15.375, Budapest 72.70, Bukarest 2.45.

Beograd, nov. 5. Zárlat: Páris 225, London 273.90, Newyork 56.4750, Milanó 222.90, Amsterdam 22.70, Berlin 13.75, Bécs 7.96, Prága 167.60, Genf 10.8875, Budapest 7.93, Bukarest 26.50.

Zagreb, nov. 5. Zárlat: Páris 228—232, London 272.92—274.92, Newyork 5616—5676, Brüsszel 257.50, Berlin 1341—1351, Bécs 792—802, Stockholm 1555, Prága 166.6250—168.6250, Budapest 0.079—0.080, Trieszt 222.10—224.50, Zürich 10.86—10.94.

Noviszadi terménytözsde, nov. 5. Buza: 1½ vagon szerémi 246 dinár. Tengeri: 40 vagon bácskai április—májusi, Dunahajó 139 dinár, 40 vagon bácskai április—májusi, Tisza hajó, 100%-os kassza 125 dinár, 10 vagon bánati december—januári 103 dinár. Liszt: 1 vagon 0-ás kombinált 400 dinár, 15 vagon kenyérliszt 80% november—december zsák nélkül, Szombor—Szubotica paritás 302 dinár, 1 vagon 0-ás G. bácskai paritás Senta 405 dinár. Irányzat: lanya.

Szentai gabonaárak, nov. 5. A mai piacon a következő árak szerepeltek: Buza: 230 dinár. Hajóba szállítva 235 dinár. Árpa 140 dinár. Sörárpa 150 dinár. Tengeri morzsolt prompt 90 dinár. Január—február 102.50 dinár. Március—áprilisra 110 dinár. Köles 180 dinár. Rozs 160 dinár. Zab 130—135 dinár. Bab 140 dinár. 0-ás iszt 435 dinár. Főzöiszt 380 dinár, 5-ös kenyérliszt 320 dinár, 7-es takarmányliszt 205 dinár. Korpa 125 dinár. Irányzat: lanya.

Csikágól gabonátözsde, nov. 4. Buza decemberre 149.75, buza májusra 145.5, Tengeri decemberre 76, tengeri májusra 79.75. Zab decemberre 38.625, zab májusra 43.375. Rozs decemberre 81, rozs májusra 86.5.

Newyorki gabonátözsde, nov. 4. Buza 172.125, Tengeri 95.

Vizállás

Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 234 (—20), Bogoejó 295 (—20), Vuková 268 (—4), Palánka 246 (—7), Noviszad 245 (—17), Zemun 248 (—12), Pancsevó 224 (—12), Szmederevó 314 (—10), Orsova 268 (—9). Dráva: Terezinopolje —42 (—3), Donji Miholjac 69 (—3), Osziyek 100 (—9). Száva: Zagreb —60 (—), Sisak 60 (—10), Bród 226 (—22), Samac 148 (—22), Mitrovica 250 (—20), Beograd 170 (—17). Tisza: Senta 184 (—16).

NYILTTÉR.

Óriás chrisanthem tövek

virágjával 15 faj és színben, földieper palánták beszerezhetők

Balog Lina cégnél

Subotica, Bărănyaszálló mellett

9386

Értesítés.

„Nada“ kiházasító és „Dar“ születési segélyegyesület tagokat felvesznek. Harambašićeva ulica 25. Jogakadémia mellett.

Gerő-féle

Csődtömegkiárusítás nagyban és kicsinyben

Subotica, Cara Dušana ul. 2. (Kaszino épület)

Megkezdődött az eladás!

Mindenféle kötött áruk: harisnyák, zoknik, keztyűk, zsebkendők, stb. stb. beszerzési áron alul kiárusítatnak.

Mindenkinek alkalma van szükségletét olcsón beszerezni, míg a készlet tart.

DUNAV

BIZTOSÍTÓ R. T. ZAGREB

Vezérügynökség: SUBOTICA, VILSONOVA UL. 11
TELEFON 7-97.

Foglalkozik a biztosítás minden ágával:

élet-, hozomány-, nyugdíj-, árvaellátás, katonai szolgálat, tűz-, betöréses lopás, baleset-, szavatosság, autó-, jég-, transport-, üveg-, géptörés- és üzemszünetelés (chomage) esetére való, továbbá gyermekbiztosítással.

Élet-, hozomány-, nyugdíj- és katonai szolgálat esetére való biztosítás

heti befizetésekkel

Minden héten egy darab 10 dináros szelvény váltandó be. Minden 10 dinár ellenében 10.000 din. tőke biztosítatik

A tőkegyűjtés legegyszerűbb és legkönnyebb módja. Legolcsóbb díjtételek a biztosítás minden ágazatában.

HASZNÁLT

AUSTRO-DAIMLER

a legjobb állapotban, 6 üléses, 4 hengeres nagyon olcsón eladó. Felvilágosítással szolgál „Seltene Gelegenheit“ jelige alatt a Publicitas d. d. Zagreb Gundulićeva ulica 11. szám.

WEISZ JENŐ

KEFEGYÁRA SUBOTICA TELEFON 188

Ajánlja kitűnő minőségű versenyen kívüli kefe-, ecset-, seprő-, malomkefe- gyártmányait!

Műhely áthelyezés!

Leipnik Testvérek lakatos, villany és vízvezeték-szerelők főműhelyüket Zrinjski trg 33 szám alá helyezik át. Minden e szakmába vágó munkát, javításokat pontosan, olcsón és lelkiismeretesen készítenek. Villamos izzók, aszalók, főzők állandóan raktáron. — Fiók: Terezijana ulica, a Népkörrel szemben, Kenyérgyárnál. Tanoncok felvételtnek. 9454

Dražba

9-og novembra 1925. u 15 sati u mojoj advokatskoj kancelariji na javnoj dražbi prodavaču ujedno cilu stečanju masu Josipa Rakoši, to jest 227 muških šešira i više vrstih ženske robe.

Izključna cina je 8100 dinara. Pokretnosti se mogu videti 6. 7. 8-og novembra od 15 - 17 sati na licu mesta: VII. krug ul. Tolstojeva br. 25.

Pismene zatvorene ponude primam do podne 9-og novembra, koje će se poslije dražbe odmah otvoriti.

Reflektani su dužni prije početka dražbe 800 dinara kaucije položiti, a kupac je dužan cilu kupovinu u gotovom odma isplatiti. Kupoprodaja kupca bezuvitno, a mene pod uslovom odobrenja stečajnog suda obvezuje. Sudsko rešenje će za 24 sata se izdati.

Subotica, 5-og novembra 1925.

Dr. Veco Mamužić

advokat, mase kurator

9397

Lánghalál

ideális legolcsóbb kézi

tűzoltókészülék

Kipróbálva és kitüntetve a ljubljani, zagrebi és osijeki kiállításokon. Subotican a legjobb eredménnyel bemutatva

Vezérképviselő: M. Vágó, Subotica

Masarikova ul. 34

DEUTSCH PÁL és TÁRSA

VILLAMOSÁGI ÉS MŰSZAKI VÁLLALAT
SUBOTICA, SOKOLSKA ULICA 3.

Készít villamos világítási és erőátviteli berendezéseket jutányos áron, saját vagy megadott tervek alapján.

Kérjen ajánlatot. — Irógép és varrógépek javítása külön szakképzett munkaerővel.

6506

MEGJELENTEK A

Minerva Naptárak

1926-ra

Vajdasági Magyar Naptár

Jézus Szent Szive Naptár

Gazdák Naptára

Petőfi Naptár

Kis Naptár

Minden naptárban kalendárium, római katolikus protestáns és görögkeleti ünnepek, izraelita nap, tár, az ünnepnapok vörösbetűvel való feltüntetésével, a nap kelte és nyugta, a hold kelte és nyugta, a hold járása, megbízható időjósítás, verses százesztendősvérvendömondó, az 1926. év csillagászati és kortani jellemzése, az ünnepek dátuma, az állami ünnepek, iskolai szünetek, a nap és holdfogyatkozás, a bolygók és az uralkodó bolygó járásának magyarázata, a névnapok betűsoros jegyzéke, pontos vásári jegyzék. A naptárak színes, mélynyomású, művészi kemény fedőlappal vannak ellátva.

Naptáraink szétküldése csak viszonteladók részére már megkezdődött s a rendeléseket a beérkezés sorrendjében expedáljuk.

SIESSEN MEGRENDELÉST TENNI!

MINERVA NYOMDA R. T.

SUBOTICA

Értesitem a n. é. közönséget és megrendelőimet, hogy

üzletemet

Sokolska ul. 10. szám alá, Heisler-fürdővel szembe helyeztem át.

Férfi öltönyök 780 és 950 dinártól kezdve a legújabb divat szerint készítetek.

Peits István

uri divatszabó.

Kitűnő állapotban levő 4 üléses

luxus autó

sürgösen eladó

Érdeklődni lehet Schmolka hirdetőjében Novisad, Futoški put 2.

TEASKARNA
hölgyek kedvence
illatos nem pároló, úgymezezetű orosz keverék különösen alkalmas samovarban való elhasználatához, különösen hosszabb leforrázás után sem lesz kesernyés

"DAMA" FEHÉR NEMUSZALÓN

Felhívjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehérneműkre.

Készítünk saját, vagy hozott anyagból: intézeti és menyasszonyi kelengyét, garnitúrákat stb. a legszebb és legizlésebb kézimunkával; azzur, tüazzur, filé-tírré és himzésekkel.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

Jégyári ujdonság!

Aroniak és gép nélkül termel naponta 5, 10, 15 mm jeget. Hűt jég nélkül hűtőszekrényeket, hűtőházakat, termeket. Nagy szenzáció cukrászok, korcsmárosok, husipar terén.

A képviselő bővebb felvilágosítást nyújt

Nagy Sándor B.-Topola

WEITZENFELD és TÁRSA

Alapítva: 1902. Subotica Telefon: 190 sz.

Távíratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota. Telep: Sentaí put.

Mindenféle zsák, zsinagáru, tömlő és hevederek

PONYVA UJ ES HASZNÁLT PONYVAKÖLCSÖN

Butorszövetek szőnyegek és az összes kárpitos cikkek gyári áron beszerezhetők.

Supr. FARKAS ANDRÁS

KÁRPITOS - DISZITÓ tapétázási vállalat

SUBOTICA

Cara Dušana ulica 5. szám Vass Ádám mellett

I.-ső helyen való bekebelezésre dollárkölcönt keres

földbirtokos, 16-20.000 dollár vagy megfelelő dinárban Elszámolás dolláralapon. — Cim a kiadóhivatalban.

KORZÓ MOZI

November 5—8-ig
csütörtök—vasárnap
Nagy Nordisk ujdonság!

Bűnök asszonya

Egy társasági hölgy, izzó szenvedélyekkel telt szerelmi drámája 5 felv.

Főszereplők:

Gertrud Welker
Alf Blüthecher

Jövőhét szenzációja

Szent Iván éji álom.
(Ein Sommernachstraum)

LIFKA MOZI

Jegyesek figyelmébe!

de azokéba is, akiknek még jegye nincs, ajánlom ezidei első 6 felvonásos burlesk attrakciót.

Bemutatja a Lifka

november 5—8-ig
csütörtök—vasárnapig
Harrold Lloyd II.

alias Reginald Denny mint

Kedélyes beteg

Jövőhéten Douglas Fairbanks második világitrakciója
ROBIN HOOD
a Nibelungok méreteit felülmúló filmretek kerül színpadra

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és ólomsúlyú betűkkel. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívóval: jelölés levélrel továbbítani. Kérdésekhez válaszolunk megfizetés után.

Pénztárkezelőnő állást keres. Cim a kiadóban. 9596

Négy középiskolát végzett iparos állást keres. Beszél szerbül és magyarul. Cim a kiadóban. 9576

Naponta friss **virstli** és felvágottak kaphatók **Károcsi Géza cégnél** Rudič-u 9.50

Varrónó ajánlkozik falura napi 50 dinárért, minden munkát, kabátot is elsőrendűen varr. Leveleket »Varrónó« jellegre a lap kiadóhivatala továbbítja. 9582

Hengerfurásokat vállal bárhol helyszínen a legmodernebb és legprecízebb hengerturógépekkel **Krausz Gyula** vas- és fémművelő V.-Bečkerek Gunduličeva ul. 7. Telefon 320. 3778

Varrónó izlésesen és olcsón divatlap szerint készíti estélyi, uccai és gyermekruhákat. Pontos és gyors munka. Jenőfiné, Massarykova ul. 8. (Volt Hosszu-ucca.) 9568

Heumann Mór Karadordev trg 12. volt **könyv-, zenemű-, „Národ“ kávéház írószer és Kunetz-féle házba papirkereskedését helyezte át.**

A kiházasító egyesületek tagjai 10 százalékkal olcsóbban vásárolhatnak mint bárhol és ingyen esküvői fényképet kapnak **ÁDÁM ÉKSZERESZNÉL SUBOTICA** Rudič ulica 6. — Sugár fűszeres-ház. 9033

Gondnoknő házvezetőnői állást keres több évi gyakorlattal, 30 éves urinó, szállodatulajdonos özvegye. Cim a kiadóhivatalban. 9578

Gyenge férfiak kik szexuális gyengeségben (impotenciában) szenvednek, feltétlen rendeljék meg a **LIBIDIN-t**

Külföldi orvos-tanár által szabadalmazva. Gyorsan és gyökeresen gyógyít. Érdeklődni főképviseletnél, Subotica postafiók 126 9564

Szerb-franciát perfekt beszélő okl. tanárnő tanítást vállalna uricsaládnál. Bővebbet Langné, Agina 11. 9566

VÉTEL-ELADÁS Kitűnő állapotban levő zongora sürgősen és olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 9251

Stelázsi, pultok és állványok eladók. Beck i drug, Subotica. 9520

Amerikai íróasztalt és iratszekerényt megvételre keresek. Gyetvay József, Bajmok. 9518

Eladó 5 darab teherautó 2 tonnástól 4 és fél tonnásig és két butorszallító kocsi. Brača Cudanov, Velika-Kikinda. 9532

Kis F. adásvétel és zálogintézte. 1925 november 1-től a Trumbičeva ul. 11. (csirkepiac) költözködik át. Olcsón eladó: cipők, ruhák, kabátok, szövetek, nőingek, vászonkézimunkák, kávépótlék, különféle illatszerek, sülvesszővarrógép, cirilbetűs írógép, butorok, utazóbundák stb. I. krug, Bogovičeva ul. 12 (Kinizsi) 8474

Fladnám vagy elcserelném autóért 10 lóerős petróleummotoromat szalagfűrészes gyári magánjáró. Stéfán János Bezdán. 9478

3000 DOLLÁRT évi amortizációra **KERESEK** I-ső helyen való bekebelezésre Cim a kiadóban.

260 hl. új bor eladó. V., 13 Novembra ul. 58. 9591

Keveset használt rövid zongora eladó. Mazuraničeva ul. Mamuzič-ház. 9567

NEM KELL ÚJ TÉLIKABÁT ha **Sudarevič Albert** ruhafestőnél tisztítja ruháit **Skotus Viatora ul. 34.** Posta során! **ÜGYELJEN A CIMRE!**

Szentán forgalmas uccán modern új ház melléképítteltekkel, 2 uccára portával, bármilyen üzletre alkalmas, eladó. Cim: Polák Fülöp, Senta. 9583 **Gázkályhát vesz a subotici gázgyár.** 9587

Bezdán községben jóforgalmu vendéglő és egy mázsa eladó. Megtekinthető a piacon Sombori-ut mellett. Balla Ferenc vendéglősnél, Bezdán. 9575

ÉPÍTKEZÉSEKHEZ

legolcsóbb és legjobb anyagot szállít **ÁRPÁDFY JENŐ** Subotica, Boška Vučić ul. 15. Telefont 3-48.

Hatschek ETERNIT pala Keramittégla és lapok Fajence, Majolika lapok munkával együtt **Égetett agyagosövek PILISVÖRÖSVÁRI**

kőpor terasz kődara agyag, fehér és vörös piktorföld stb.

Öntőhomok Gipsz minden célra **PARKETTÁK Cement Mész** Dunai homok és sötét Chamottégla Chamottliszt

Mindezek nagyban és kicsinyben

Boszniában Brčko-tól 3 kilométerre 17 hold föld házzal minden elfogadható áráért elköltözés miatt eladó. Érdeklődni lehet Szücs Lajosnál Brčko. 9535

KÜLÖNFÉLE

Figyelem! Nyugalmazotti ezredes ad felvilágosításokat minden katonai ügyben: sorozás, aktív szolgálat idejének megszabásáról hadseregünkben, katonai szolgálati idő megrovidítéséről, felmentés a katonai szolgálat alól stb. **Egyáltalán mindenki, akinek dolga van katonai hatóságokkal, forduljon hozzánk.** Nemzetközi tudakozó és bizományi iroda Subotica, Kralja Aleksandra kílenc szám. 9593

Különbejárati butorozóti szoba konyhával kiadó. Ivics, Vilsonova ul. 60. 9557

Bolthelyiség VI. kör, Nikola Kulunčić ul. 6. sz. alatt műhelynek, esetleg raktárnak azonnal kiadó. Érdeklődni ugyanott. 9546

ÉKSZEREK

ARANYLANCOK, ÓRÁK REPOVICS-nál Aleksandrova ul. 15. Ruff mellett Ékszerfoglalkozások megvárhatók.

Gummbélyegzőt bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska ulica 25. Megrendeléseket a Bácsmegegyei Napló kiadóhivatala is elfogad.

Patkánin patkányirtószer doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogériában, továbbá a Torontáli Agrárbanknál Veliki-Bečkerekben. 9313

Alig használt hálósza költözködés miatt eladó. Agina ul. 4. 9569

HÁZASSÁG

Házasságokat előkelő, egyszerű, vagyonos körökben diszkrétan közvetíti **Faragó Jenő** irodája, Budapest. Népszínházutca tizenhat. Cégjelzéstelen levelezés. Fölvilágosítás díjtalan. Személyes megbízatás esetén előleges költség nincs! 9370

BRILLIANS ÁRU Aleksandrova ul. 11. **ÉZSÉ** a szakszámok, órák és díszkártyák, ékszeresek, Sajat készítmények

LEVELEZÉS

P. I. urnak levele van. — Postrestant. Sz. 9588

Szerény. Péntek reggel nyelcekor találka jelzett helyen. Várion. 9568

Kitűnően bevezetett **kereskedelmi vállalat**

teljes berendezéssel és az összes külföldi elsőrangú szerződéses vezérképveleltekkel együtt, családi okok miatt, jutányos áron átadó. Esetleg ugyanott aktív készrekerestik 200.000 din. készpénzzel. Bővebb felvilágosítást nyújt: „Reklam Büro“ Beograd, Knez Mihajlova 11. 9414

FOGLALKOZÁS

Korrepetitort keresek két IV. gimnazista gyermek mellé ellátás ellenében. Nők előnyben. Cim a kiadóban. 9562

Grafikai munkák és dobozok eladásához szerbül beszélő agilis utazó keresetlik. Írásbeli ajánlatok a fizetési igények megjelölésével Fischer Ernő céghez Szubotica, küldendők. 9277

Erzieherin mit serbische, deutsche Sprachkenntnisse findet Aufnahme zu meinem 9 jährigen Mädel. Zeugniskopien. Photographie erwünscht. Josef Király Senta (Bačka.) 9536

Intelligens urileány nevelőnőnek ajánlkozik német és magyar nyelvtudással. Ajánlatokat 9526. szám alatt a kiadóba kér. 9526

Fiatal helybeli fűszerkereskedő segéd azonnali belépésre kerestetik. — Konstantinović fűszerkereskedő Sence (Bem) ul. 32. 9524

A telepünkön levő 2 éves **széraz bükk-, gyertyán-, szil-, köris- és tölgy tűzifa aprítva 40 din.** 100 kg.-ként A pontos súlyért garatalunk. Szeresse be szükségletét míg a készlet tart!! **I-a bükkhasáb tűzifa vagon-tételben 100 q-ként Din. 3000**

VUJKOVICS J és TÁRSA Skotus Viator és Jukičeva-ulica sarak. — TELEFON 669. 8632

Keresünk azonnali belépésre technikai üzlet részére négy középiskolai képzettségű gyakornokot. Beck i drug, Subotica. 9521

Villany és vízvezeték-szerelő, aki tanult géplakatos, havi fizetéssel alkalmaztatik. Cim a kiadóban.

FRISS KAVIAR PRÁGAI SONKA EMMENTHALER ROQUEFORT Sugár Manónál kapható Subotica

Tisztelettel értesitem a nb. vevőközönséget, hogy női-, férfi-, divat- és rövidáru üzletemet **1. évi november hó 1-én** teljesen átalakítva **Aleksandrova ul. 11 szám alá helyeztem át**, ahol az összes őszi ujdonságok legnagyobb választékban, legolcsóbb árak mellett raktáron vannak.

Tisztelettel

Balázs J. Jenő 5736

Kényelmes

és

Kellelmes

Dion

CIPELA I KOŽA DION. DRUŠTVO.

Zagreb
Beograd
Osijek

Sombor
Vel. Bečkerek
Dubrovnik
Split

Sarajevo
Novi Sad
Brod n.S.
Zemun

Subotica
Skopje
Maribor